

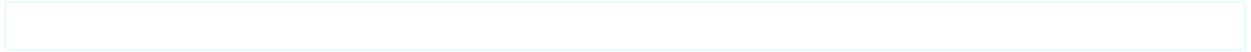

ETXEBIZITZAKO
BEHATOKIA
OBSERVATORIO
VASCO DE LA
VIVIENDA

gaurkotasuna

2020

joerak

Eraikuntzaren sektorea 2019an 2016-2019 susperraldi- laurtekoaren balantzea

2020ko maiatza

Aurkibidea

Aurkezpena	5
1. Eraikuntza-sektorearen jarduera produktiboaren bilakaera Euskadin eta Espainian	7
2. Enpresa-ehunaren bilakaera	17
3. Enpleguaren bilakaera	19
4. EBko eraikuntza-sektorearen jarduera	27
Ondorioak	37

Grafikoen eta taulen aurkibidea

1. grafikoa.	EAEko merkatu-prezioetako benetako BPGd-ak eta eraikuntza-sektorearen balio erantsiak izan duten bilakaera konparatua. 2008-2019 (urtetik urterako aldakuntza-tasak).....	8
2. grafikoa.	Eraikuntza-sektorearen balio erantsiaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadiko ekonomian. 2008-2019	8
3. grafikoa.	Espainiako merkatu-prezioetako benetako BPGd-ak eta eraikuntza-sektorearen balio erantsiak izan duten bilakaera konparatua. 2008-2019 (urtetik urterako aldakuntza-tasak).....	9
4. grafikoa.	Etxebizitza berrien Etxebizitza Prezioen Indizearen bilakaera Euskadin eta Espainian. 2008-2018 (urtetik urterako aldakuntza-tasak)	10
5. grafikoa.	Etxebizitza berrien prezioaren bilakaera Euskadin eta Estatuan, 2008an, 2013an eta 2019an	10
6. grafikoa.	Etxebizitzaren salerosketaren bilakaera Euskadin eta Estatuan	11
7. grafikoa.	EAEko eraikuntza-sektorearen koiuntura-indizea. 2011-2019.....	12
8. grafikoa.	EAEko obra handiko lizentzien bilakaera, obra motaren arabera. 2001-2019	13
9. grafikoa.	Euskadin eta Estatuan amaitutako etxebizitza libreak	14
10. grafikoa.	Euskadin eta Estatuan hasitako etxebizitza libreak	15
11. grafikoa.	Euskadiko eta Estatuako babes publikoko etxebizitzaren kalifikazioen bilakaera	16
12. grafikoa.	Euskadiko eraikuntza-sektoreko eta ekonomia osoko establezimendu-kopuruaren bilakaera. 2008-2019 (establezimendu-kopurua eta aldakuntza-tasak)	17
13. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko enpresa-sarearen pisuaren bilakaera Euskadin eta Espainian (2008-2019).....	18
14. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua eta enpleguaren pisu erlatiboa Euskadiko ekonomian. 2005-2019	19
15. grafikoa.	Euskadiko enplegu osoaren eta eraikuntza-sektorekoaren aldakuntza-tasa. 2006-2019	19
16. grafikoa.	Espainian eraikuntza-sektorean lan egiten duten biztanleen bilakaera. 2009-2019 (biztanleria eta aldakuntza-tasa)	20
17. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadin eta Espainian. 2008-2019.....	20
18. grafikoa.	EAEko enpleguaren langabezia, sektorearen arabera	22
19. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua. 2009-2018.....	22
20. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua, sexuaren arabera. 2009-2018.....	23
21. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua, adinaren arabera. 2009-2018	23
22. grafikoa.	Eraikuntza-sektorean lan egiten duten pertsonen kopurua, soldatapeko langileak, bazkide kooperatibistak edo autonomoak diren kontuan hartuta. 2009-2018.....	24
23. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua, kontratu-motaren arabera. 2009-2018	24
24. grafikoa.	Eraikuntza-sektoreko soldatapeko landunen kopurua, kontratu-motaren arabera. 2009-2018	25
25. grafikoa.	Europako eraikuntza-sektorearen produkzio-jardueraren bilakaera. 2016-2018.....	27
26. grafikoa.	Europako eraikuntza-sektoreko enpleguaren bilakaera 2009-2018 aldian	28
27. grafikoa.	Eraikuntza-sektorearen garrantzi erlatiboaren rankinga Europako ekonomietan. 2018	32
28. grafikoa.	Birgaitze-sektorearen pisu erlatiboaren rankinga (etxebizitzaren eraikuntza-sektorearen jarduera ekonomikoaren gaineko pisua, %-tan).....	36
1. taula.	Enplegua, kategoria profesionalaren (enplegu kualifikatua vs kualifikaziorik gabekoa) eta sektorearen arabera. 2008-2016	21
2. taula.	Enpleguaren pisu erlatiboa, kategoria profesionalaren (enplegu kualifikatua vs kualifikaziorik gabekoa) eta sektorearen arabera. 2008-2016	21
3. taula.	Eraikuntza-sektorearen produkzioaren aldakuntza, aurreko urteko benetako terminoetan (%)	28
4. taula.	Europako eta Espainiako eraikuntza-enpresa nagusiak salmenta-bolumenaren arabera munduko 100 enpresarik handien rankingean 2018an	29
5. taula.	2018ko munduko eraikuntza-enpresa handien sailkapena herrialdearen arabera	30
6. taula.	Eraikuntza-sektorearen bilakaera EBko estatuetan	31
7. taula.	Eraikuntza-sektoreko enpleguaren bilakaera EBan (urtetik urterako aldakuntza-tasak).....	33
8. taula.	Etxebizitza berrien eraikuntzako jardueraren bilakaera EBan	34
9. taula.	EBko birgaitzeko eta mantentzeko jardueraren bilakaera	35

Aurkezpena

Txosten hau 2020ko lehen lauhilekoan egin da. Beraz, Euskadin eraikuntza-sektoreak 2019ra arte izan duen bilakaeraren irudi zehatza aurkeztea zuen helburu.

2020ko martxoko koronabirusaren krisiak egiten den egitura-analisi oro baldintzatu du, nahiz eta oraindik egon ez sektoreari buruz behar bezain sendoa den estatistika-informaziorik, krisi horrek 2020an eta 2021ean eraikuntza-sektorean izan duen eragina kalkulatzeko.

Nolanahi ere, bistakoa dirudienez, aurkezten diren 2019ko emaitzek ziklo hedakorra amaitu dela adierazten dut. Lau urte eskas iraun du ziklo horrek; beraz, esan daiteke txosten honetan Euskadiko eraikuntza-sektorearen suspertze-prozesuaren (2016ko ekitaldian hasi zena) azken balantzea aurkezten dela.

Lehen kapituluan, sektoreko 2019ra arteko ekoizpen-jardueraren eta egoeraren adierazle nagusien informazioa aurkezten da, Euskadirako eta Estaturako. Bigarren eta hirugarren kapituluetan, berriz, enpresa-sareak eta enpleguak aldi horretan izan duten bilakaerari erreparatzen zaio. Horretarako, Eustatek, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saileko Estatistika Organoak eta Eusko Jaurlaritzako Enplegu Sailak argitaratzen dituzten adierazle nagusiak aztertu dira. Estatu-mailan, EINEk eta Sustapen Ministerioak argitaratutako informazioa aztertu da.

Laugarren kapituluan, EBko estatu kide bakoitzaren adierazle nagusiei buruzko informazioa jaso dugu, EBko eraikuntza-sektoreak izan duen bilakaera aztertzeko, Eurostatek 2018. urterako argitaratu duen informazioaren bidez, bai eta 2019ko ekitaldirako aurreikuspen baten bidez ere.

Azkenik, ondorioek 2019ko txostenaren emaitza nagusiak jasotzen dituzte, eta koronabirusaren krisia dela eta eten den suspertze-prozesuaren balantzea ere bai. Gauzak horrela, krisi berri horrek EAEko eta Espainiako ekonomian izan duen eraginari buruz argitaratu diren lehen adierazleak aurkeztuko ditugu.

1. Eraikuntza-sektorearen jarduera produktiboaren bilakaera Euskadin eta Espainian

Txosten hau amaitu aurretik, koronabirusaren krisia piztu zen, eta Euskadiko eta Estatuko ekonomian izango zuen eragin handiaz ohartu ginen. Horrek esan nahi du jarraian eraikuntza-sektoreari buruz aurkezten ditugun emaitzak —2019ra artekoak—, beraz, Euskadiko eraikuntza-sektorearen suspertze-prozesuaren (2016ko ekitaldian hasitakoa) azken balantzea izango direla. Eraikuntza-sektorea baino lehen, industria-sektorea eta hirugarren sektorea hasi ziren suspertzen. Bi sektore horietan, 2014. urtean ageri ziren susperraldiaren lehen sintomak.

2019an, Euskadiko eraikuntza-sektoreak hiru urtean izan ditu hazkunde-tasak, EAEko ekonomian oro har izandakoak baino handiagoak.

Eraikuntza-sektoreko BPGd-a %3,1 hazi zen Euskadin 2019an; hau da, EAEko ekonomiaren hazkundera baino bederatzi hamarren gehiago. Eraikuntza-sektorearen dinamika hobe horrek 2017an eta 2018an ere jarraitu zuen. Aitzitik, 2017aren aurreko urteetan, eraikuntza-sektorearen portaera okerragoa izan zen industriarena eta hirugarren sektorearena baino.

Hala ere, badirudi 2019ko azken lauhilekoan bilakaera-profila aldatu egin zela; hala, sektoreko produkzio-jarduerak indarra galdu eta urtetik urterako %1,9ko hazkundera izan zuen, Euskadiko ekonomiarena baino hiru hamarren txikiagoa (+%2,2).

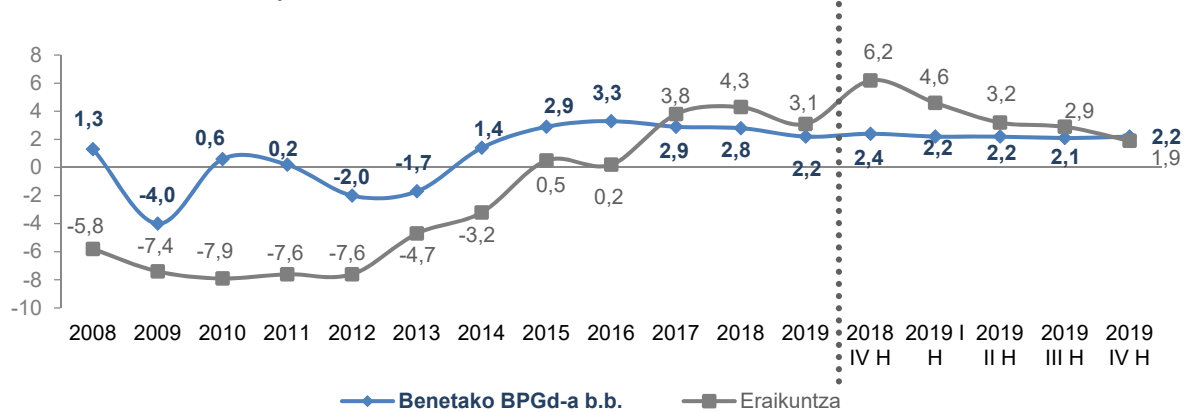
2019ko azken hiruhilekoetan, Euskadiko eraikuntza-sektorearen jarduera moteltzen ari zen, eta 2018an baino askoz ere igoera-tasa txikiagoak erregistratu zituen. 2018koak urtetik urterako %5etik gorakoak izan ziren.

Hau da, Euskadiko eraikuntza-sektorearen suspertze-zikloak lau urte soilik iraun zuen, Euskadiko gainerako sektoreena baino nabarmen beranduago hasi baitzen.

2019an, eraikuntza-sektorearen pisu erlatiboa lau puntu txikiagoa izan zen 2008ko atzeraldiaren hasierakoa (%10) baino.

Illo horretan, txosten hau idazteko unean, koronabirusaren krisiak Euskadiko eta nazioarteko ekonomian duen eragin gogorraren ondorioz, suspertze-prozesua eten egin da. Gainera, ondoriozta dezakegu 2008tik 2019ra bitarteko aldiaren azken balantzea guztiz kontrakoa dela sektorearentzat, hala produkzioan nola enpleguan.

1. grafikoa. EAEko merkatu-prezioetako benetako BPGd-ak eta eraikuntza-sektorearen balio erantsiak izan duten bilakaera konparatua. 2008-2019 (urtetik urterako aldakuntza-tasak)

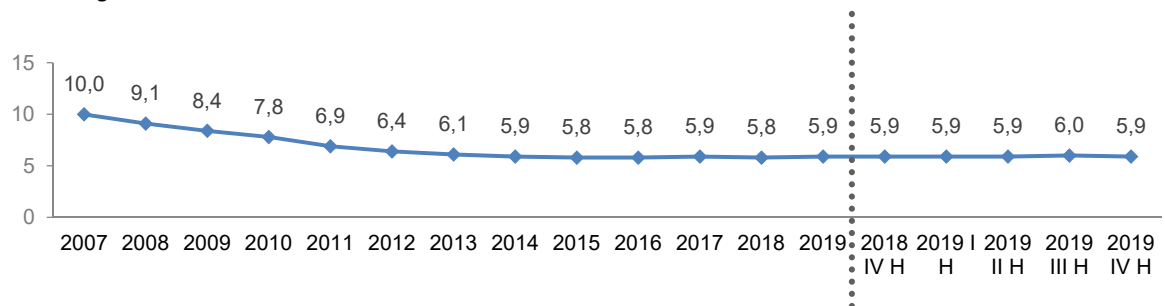

Iturria: Eustat.

Eraikuntza-sektoreko produkzioaren pisua %6koa baino hamarren bat txikiagoa izan da 2019an; 2018arekin alderatuta, ez da ia aldaketarik izan.

Ildo horretan, sektoreak ezin izan du berreskuratu, susperraldi ekonomikoko prozesuan, beste garai batean izandako pisu handia; izan ere, Euskadiko ekonomiaren %10ekoa izan zen 2007an, aurreko hamarkadako atzeraldia hasi baino lehen, hain zuzen.

2. grafikoa. Eraikuntza-sektorearen balio erantsiaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadiko ekonomian. 2008-2019

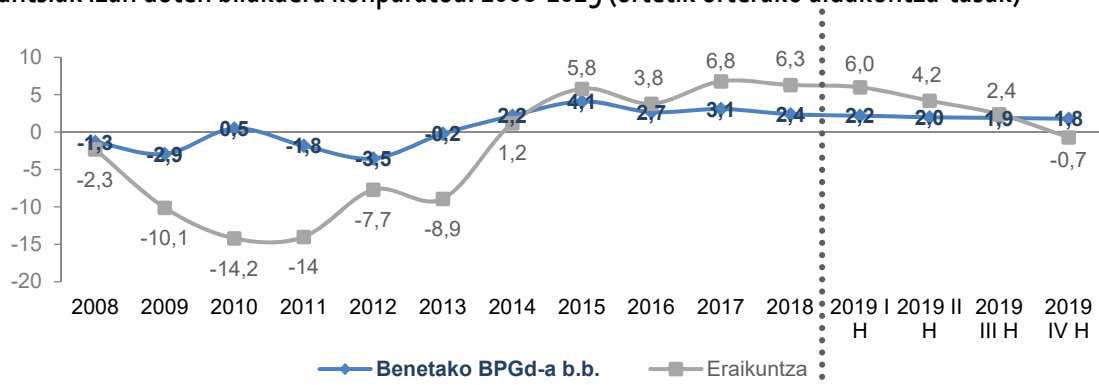
Iturria: Eustat.

Estatuan eraikuntza-sektorea Euskadin baino gehiago moteldu zen 2019an.

Estatuko eraikuntza-sektoreak motelaldi nabarmena izan zuen 2019ko bigarren seihilekoan. Sortutako balio erantsiaren urte arteko hazkunde-tasak nabarmen murriztu ziren: lehen hiruhilekoan, %6ko hazkundea izan zuen, eta, urtearen amaieran, tasa negatiboa izan zuen (-% 0,7).

Sektoreak 2019. urtearen amaieran izandako dinamika kaskar hori ez dator bat Espainiako ekonomiak oro har izandako hazkunde-erritmo positiboarekin; izan ere, hazkunde-tasa esanguratsuak zituen 2019aren amaieran, urtetik urterako % 2 ingurukoak.

3. grafikoa. Espainiako merkatu-prezioetako benetako BPGd-ak eta eraikuntza-sektorearen balio erantsiak izan duten bilakaera konparatua. 2008-2019 (urtetik urterako aldakuntza-tasak)

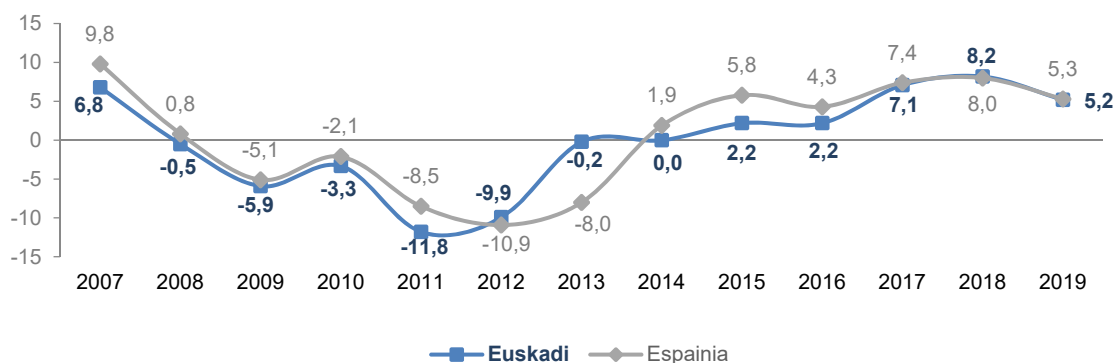
Iturria: Eustat.

Etxebizitza berriaren prezioak gora egiten jarraitu du azken bi urteetan Euskadin eta Estatuan, baina 2017an eta 2018an baino erritmo motelagoan.

EINaren EPlaren datuen arabera, etxebizitza berriaren prezioak gora egiten jarraitzen zuen Euskadin eta Espainian 2019ko amaieran, % 5etik gora; antzeko igoerak izan ziren bi eremuetan. Errebalorizazio horren garrantzia testuinguruan ipini behar da; hain zuzen, desinflazioaren eta ehuneko zero inguruko interes-tasen testuinguru makroekonomiko batean.

Hortaz, etxebizitzaren prezioa % 5,2 igo zen 2019ko azken lauhilekoan Euskadin, eta % 5,3 Espainian, 2018ko hiruhileko berarekin alderatuta. Edonola ere, 2019ko hazkunde-erritmo horrek argi eta garbi adierazten zuen azken bi urteetako goranzko joera moteltzen ari zela; izan ere, hazkunde-tasak handiagoak izan ziren 2017an eta 2018an.

4. grafikoa. Etxebizitza berrien Etxebizitza Prezioen Indizearen bilakaera Euskadin eta Espainian. 2008-2018 (urtetik urterako aldakuntza-tasak)

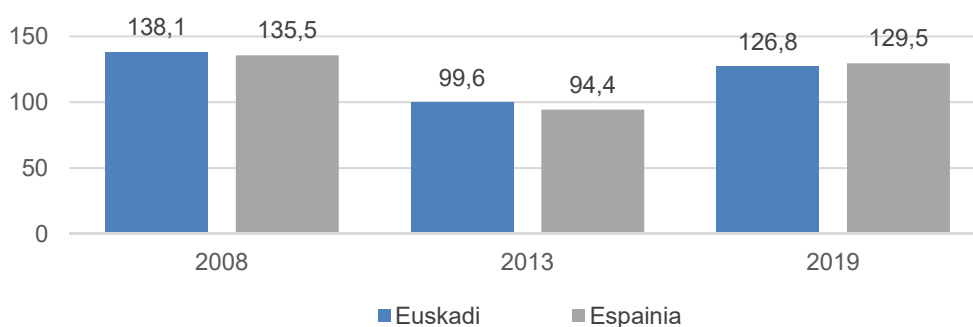
Iturria: EIN.

2019ra arte etxebizitza berriaren prezioak ez zituen berreskuratu 2008tik aurreko mailak.

Etxebizitza berriaren prezioaren bilakaeraren balantzeak, 2008ko atzeraldi handiaren ondoren, agerian uzten du sektorearen suspertze-prozesuak eta, horren ondorioz, etxebizitzaren prezioak 2015etik aurrera izandako hazkundeak ez zutela konpentsatu 2008ko atzeraldiko urterik txarrenetan izandako beherakada handia.

Euskadin, etxebizitza berrien EPI indizean lortutako prezioen maila 126 puntukoa izan zen 2019. urtearen amaieran; 2013an baino 27 puntu handiagoa izan zen, baina 2008ko azken hiruhilekoan atzeraldia hasi zenean baino 12 puntu txikiagoa. Estatuko etxebizitza berrien prezioaren bilakaerak oso antzeko balantzea izan zuen.

5. grafikoa. Etxebizitza berrien prezioaren bilakaera Euskadin eta Estatuan, 2008an, 2013an eta 2019an

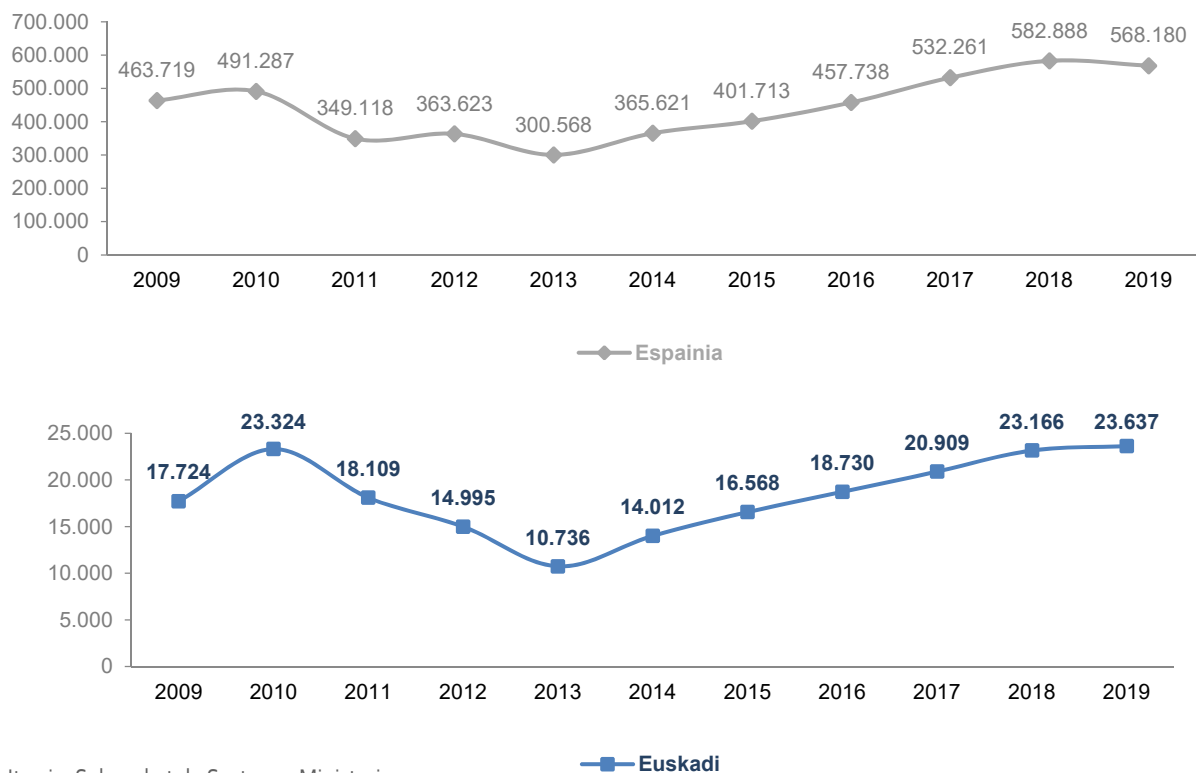

Iturria: EPI, EIN.

Salerosketa-kopuruaren adierazleak berretsi egiten du 2019an Euskadiko etxebizitza-merkatua moteltzen hasi zela; hala, 2018an, salerosketak %10,8 gehitu ziren, eta, 2019an, berriz, % 2.

2019an, salerosketa-kopurua % 2 handitu zen; guztira, 23.637 transakzio egin ziren. Hazkunde-tasa hori 2018koa (% 10,8) baino nabarmen txikiagoa da. Estatuan ere, salerosketa-kopuruak erakusten du higiezin merkatua hozten hasia zela; hain zuzen, 201koa baino % 2 txikiagoa izan zen.

6. grafikoa. Etxebizitzaren salerosketaren bilakaera Euskadin eta Estatuan

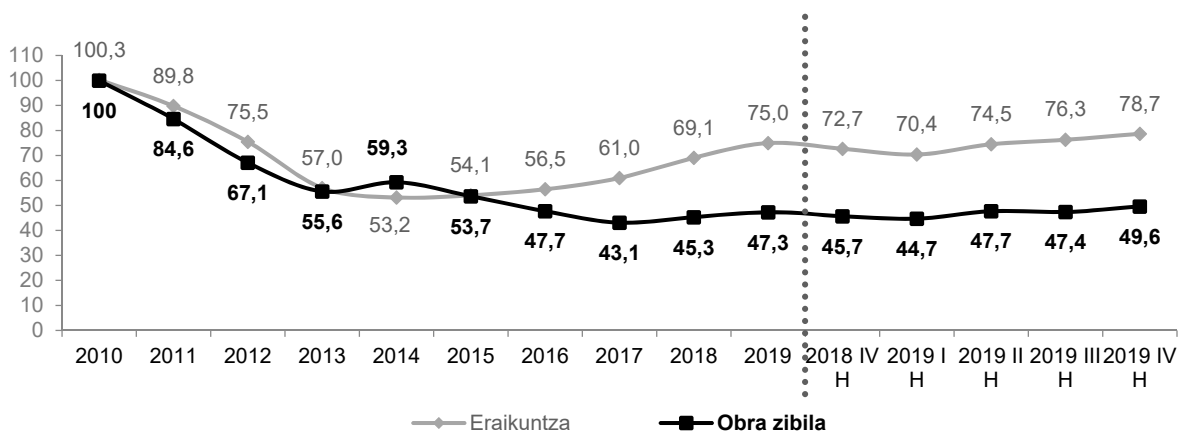
Iturria: Salerosketak, Sustapen Ministerioa.

2019an, eraikuntzari lotutako jarduerak nabarmen egin zuen gora Euskadin, Eustaten eraikuntza-sektorearen koiuntura-indizeak adierazten duenaren arabera.

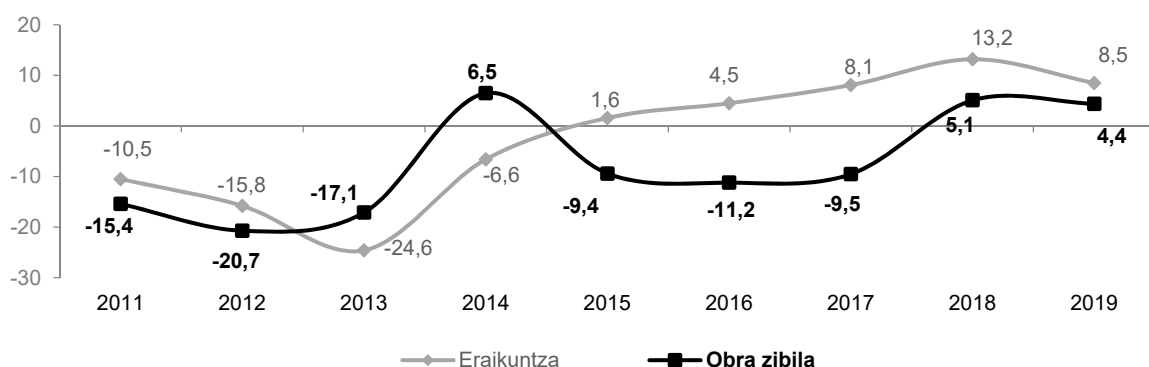
Eustaten eraikuntza-sektorearen 2019ko koiuntura-indizearen arabera, eraikingintzaren sektoreak % 8,5eko hazkunde esanguratsua izan zuen, eta obra zibilaren sektoreak, % 4,4koa. Horrek esan nahi du 2015ean hasitako goranzko joera moteldu egiten ari zela.

Halaber, adierazle horrek agerian jartzen du **Euskadiko eraikuntza-sektorearen suspertze-prozesuak ezin izan dituela berreskuratu 2008ko atzeraldiaren aurreko jardura-mailak.** Indize horren datuen arabera (haren 100 oinarria 2010ean hasten da), eraikingintzaren sektorearen 2019ko jardura 2010ekoa baino 25 puntu txikiagoa izan zen. Obra zibilaren kasuan, berriz, 2019ko jardura askoz txikiagoa izan zen 2010ekoa baino; ez zen haren % 50era iritsi.

7. grafikoa. EAEko eraikuntza-sektorearen koiuntura-indizea. 2011-2019

Urtetik urterako aldakuntza-tasak

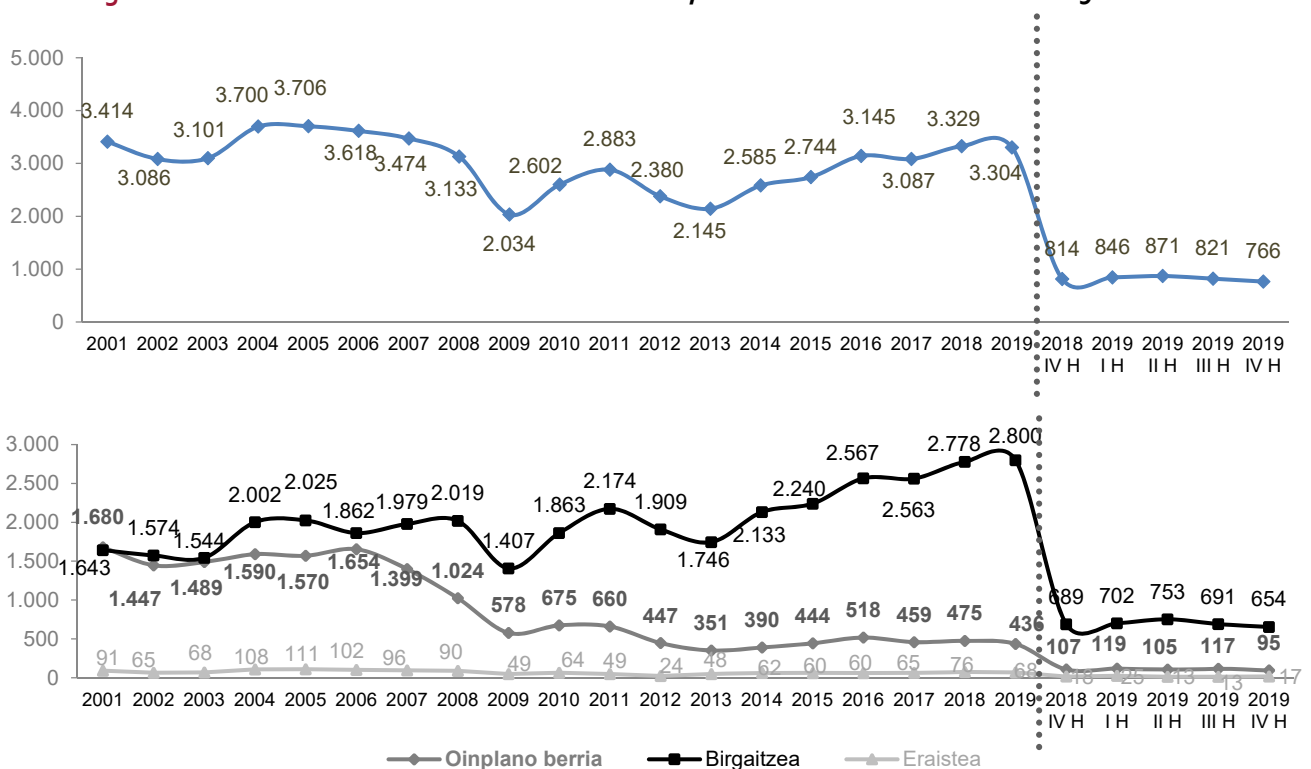
Iturria: Eustat.

2019an, lizentzien kopuruak behera egin zuen, eta, beraz, bertan behera geratu zen 2014az geroztiko goranzko joera; izan ere, ordura arte, lizentzien kopuruak bost urtez jarraian egin zuen gora.

Ildo beretik, obra handiko 3.304 lizentzia eman ziren Euskadin 2019an, Eusko Jaurlaritzaren Eraikuntzari eta Etxebizitzari buruzko Inkestaren arabera. Horrek esan nahi du sektorearen jarduera zertxobait jaitsi zela 2018koarekin alderatuta (-% 0,7). Horrenbestez, adierazle horrek 2019an ere sektorearen suspertze-prozesuaren agortze-zantzuak erakusten zituen.

2019an, eraikuntza berriko jarduerarekin lotutako lizentzien kopuruak behera egin zuen (-% 8,2), eta horrek azaltzen du, neurri handi batean, Euskadiko obra-lizentzien kopuruan izandako joera-aldaketa, 2019an hasi zena. Birgaitze-jarduerak soilik eutsi ahal izan ziren 2018ko jarduera-mailei (+% 0,8).

8. grafikoa. EAEko obra handiko lizentzien bilakaera, obra motaren arabera. 2001-2019

Iturria: Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Saila.

Eraikuntza berriko eraikinak egiteko jarduerak beherakada handia izan zuen 2019an. Oso lizentzia gutxi eman ziren urte hartan (436 lizentzia, minimo historikoetako bat), bai eta 2008ko atzeraldian jarduerarik txikieneko urteetan emandakoak baino gutxiago ere. 2013an eta 2014an soilik egon ziren 2019koak baino jarduera-maila txikiagoak; orduan, lizentzien kopurua urteko 400 lizentzien mailaren azpitik geratu zen.

Bestalde, birgaitze-jarduerak —alegia, eraikuntza-sektorearen jardueraren azken urteetako hazkundearen oinarrietako batek— moteltze txiki bat izan zuen 2019an; hain zuen, 2.800 lizentzia eman ziren, eta, serie historikoko maximoa izan arren, hazkunde txiki bat izan zen 2018ko datuarekin (2.778 lizentzia) alderatuta.

Horrenbestez, **eten egin zen birgaitze-jarduerak 2013-2018 aldian izan zituen gorakada handien segida.** Izan ere, jarduera horren garrantzian jauzi kualitatibo bat gertatu zen aldi hartan: atzeraldiaren aurreko urteetan emandako lizentzia guztien % 50 zen, eta gaur egun lizentzia guztien % 85 da.

Etxebizitza-produkzioaren (hasitako eta amaitutako etxebizitzak) adierazleek joera-aldaketa bat adierazi zuten 2019an, aurreko urteetako hazkundearekin alderatuta.

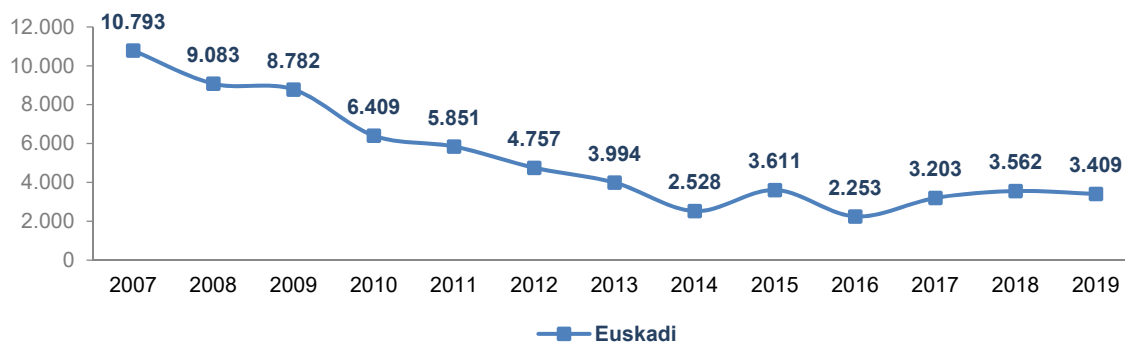
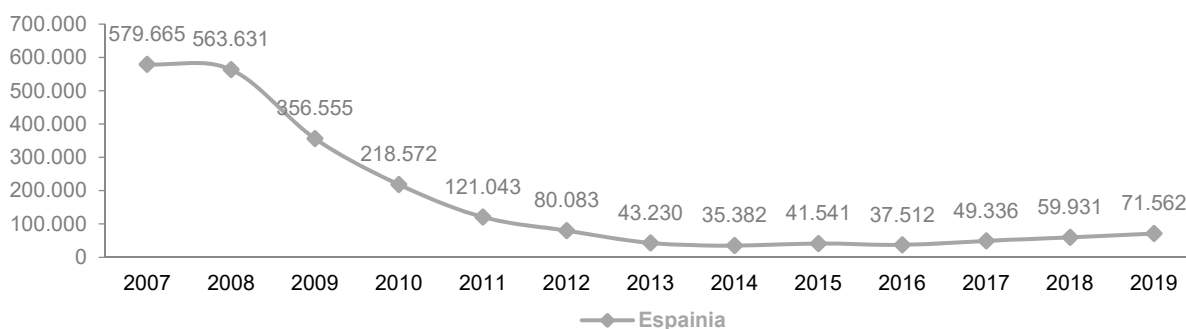
Sustapen Ministerioak argitaratutako azken datuak oinarri hartu eta Euskadiko etxebizitza-merkatuaren dinamismoa Estatukoarekin alderatzen badugu, ikusiko dugu 2019an **nolabaiteko moteltzea gertatzen ari zela merkatu horretan, Euskadin hasitako zein amaitutako etxebizitzaren kopurua aztertuz gero:**

- 2019an, 4.326 etxebizitza libre hasi ziren. 2018an, berriz, 4.617 etxebizitza libre izan ziren. Amaitutako etxebizitza libreen kopuruak (etxebizitza-merkatuaren aurreko argazki bat erakusten du, nolabait esateko) joera-aldaketa hori berresten du. Hortaz, 3.409 etxebizitza amaitu ziren guztira 2019an, eta, 2018an, berriz, 4.617.

Sektorearen jardueran 2015etik aurrera hasitako suspertze-prozesuaren balantzeak agerian uzten du sektore ahula zela etxebizitza berrien eraikuntzari dagokionez. Izan ere, **2015etik 2019ra bitartean, 300.000 etxebizitza baino gutxiago egin ziren Estatuan;** kontuan izan behar da **2008an 500 mila etxebizitza baino askoz etxebizitza gehiago egin ziren.**

Euskadin, 2015etik 2019ra bitartean, 16.000 etxebizitza libre baino zertxobait gehiago amaitu ziren; hau da, 3.000 etxebizitza baino apur bat gehiago urtean, 2008an baino hiru aldiz gutxiago.

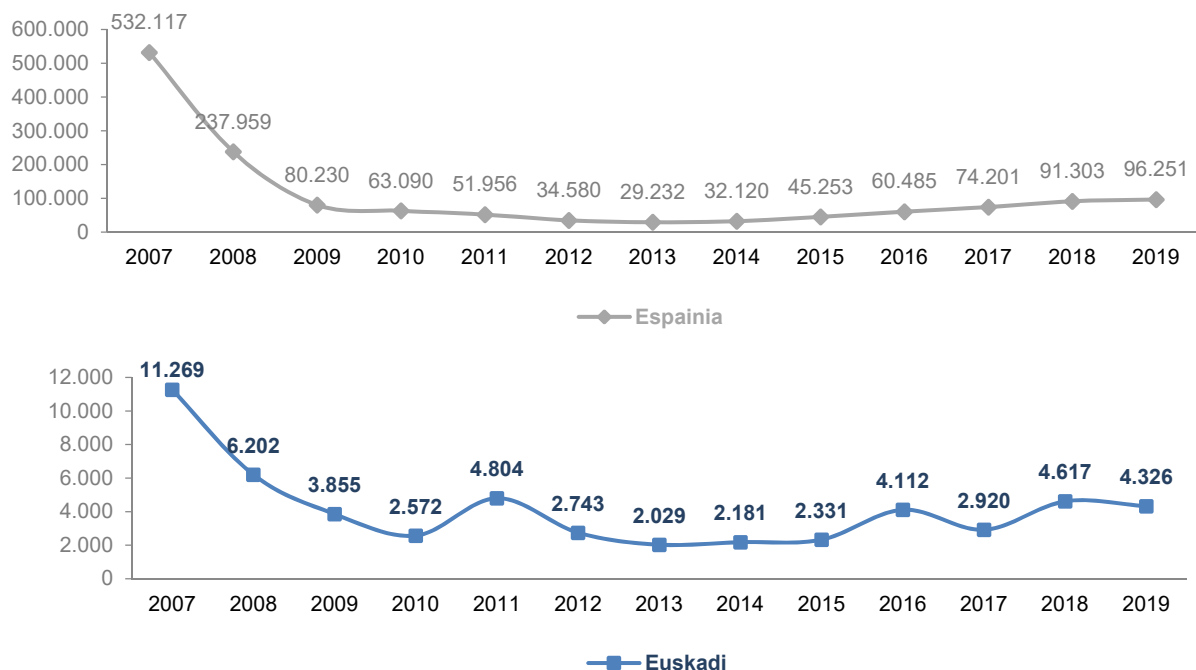
9. grafikoa. Euskadin eta Estatuan amaitutako etxebizitza libreak

Aldiz, Estatuan, hasitako eta amaitutako etxebizitza libreen kopuruak gora egin zuen 2019an, 2018arekin alderatuta:

- Amaitutako etxebizitza libreen kasuan, amaitutako etxebizitzaren magnituderik handiena lortu zen 2012az geroztik; urteko 70.000 etxebizitzaren kota gainditu zen, eta, beraz, 2018an (59.000 etxebizitza) baino askoz gehiago amaitu ziren.
- Halaber, 96.251 etxebizitza libre hasi ziren 2019an, 2018an (91.303 etxebizitza) baino 5.000 etxebizitza libre gehiago.

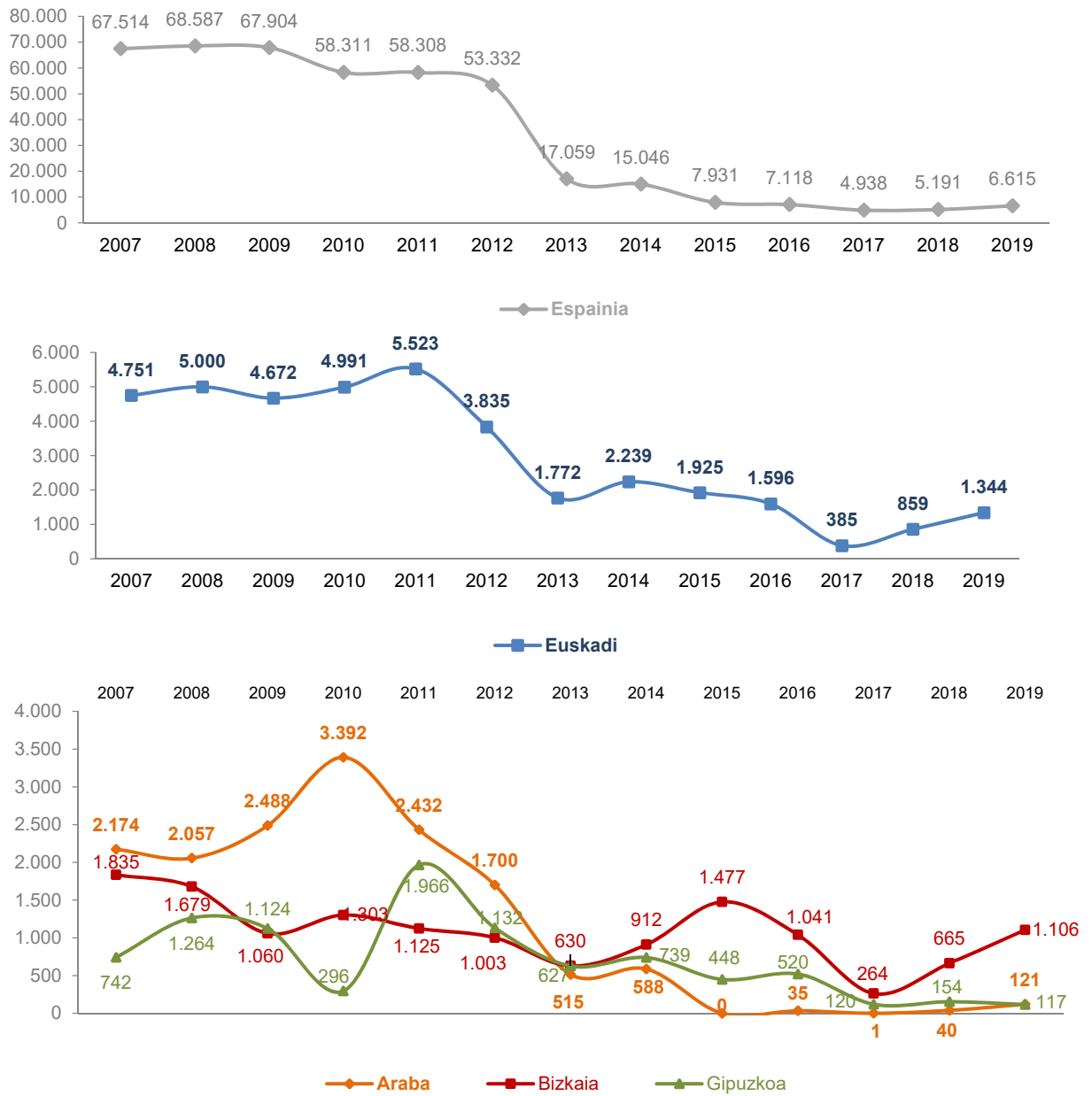
10. grafikoa. Euskadin eta Estatuan hasitako etxebizitza libreak

Iturria: Sustapen Ministerioa.

Azkenik, Euskadiko etxebizitza babestuen parkea eraikitzeko inbertsioari eusteko ahaleginaren ondorioz, modu esanguratsuan handitu zen etxebizitza babestuen kopurua 2019an. Hala, 2019ko behin betiko kalifikazioen kopurua aztertuta, gorakada nabarmena ikusten da: 859 etxebizitza 2018an, eta 1.344 etxebizitza 2019an.

11. grafikoa. Euskadiko eta Estatuko babes publikoko etxebizitzaren kalifikazioen bilakaera

Iturria: Etxebizitza babestua, Sustapen Ministerioa.

2. Enpresa-ehunaren bilakaera

2019an, Euskadiko eraikuntza-sektoreko establezimenduen kopurua pixka bat handitu zen, aurreko bi urteetan izandako beherakadekin alderatuta.

2019ko urtarrilean, 20.611 establezimenduk osatzen zuten Euskadiko eraikuntza-sektoreko enpresa-sarea; horrek esan nahi du igoera txiki bat izan zela 2018koarekin alderatuta (+% 0,9); beste modu batean esanda, 196 establezimendu gehiago izan ziren hamabi hilabete horietan.

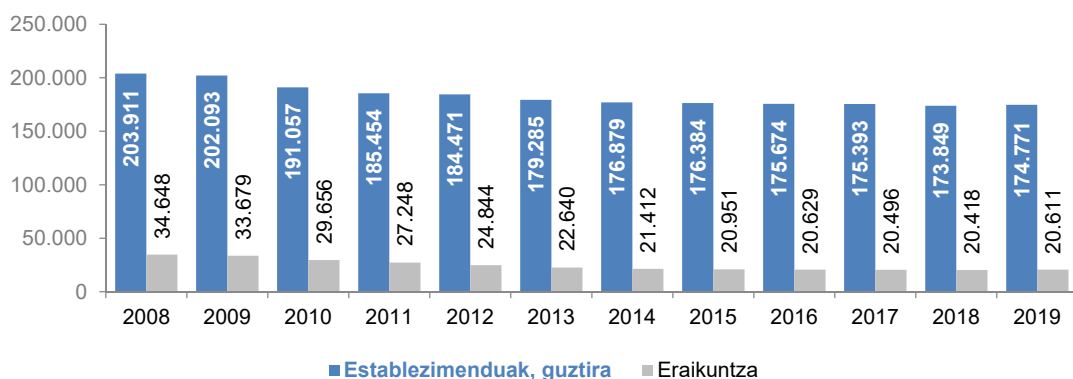
Horrenbestez, enpresa-sarea handitu zen 2019an; aurreko urteetan, berriz, eraikuntza-sektoreko produkzio-jarduera nabarmen hazi bazen ere, establezimenduen kopurua murriztu egin zen, % 0,6 2017an eta % 0,4 2018an.

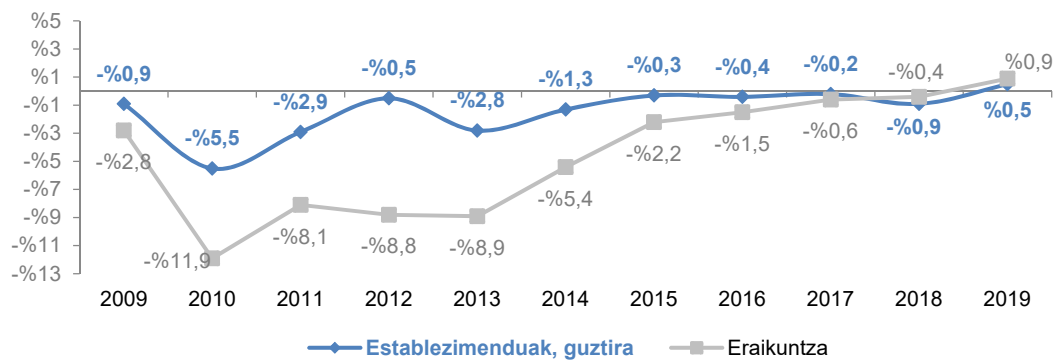
Nolanahi ere, hazkunde txiki hori alde batera utzi gabe, **2015az geroztik sektorearen produkzio-jardueran izandako suspertze-prozesuaren balantzea negatiboa izan zen, azken 4 urteotan establezimendu-kopurua txikitu baita: 340 establezimendu gutxiago (-% 1,6).**

2008az geroztiko balantzeak agerian uzten du enpresa-sareak galera nabarmena izan duela. Horren ondorioz, eraikuntza-sektoreko enpresa-ehunak euskal ekonomian duen pisua portzentajezko 5,7 puntu murriztu da, 14.000 establezimendu gutxiago baitira.

Denboraldi luzeagoa aintzat hartu (atzeraldia hasi zenetik) eta **balantze zabalagoa egiten badugu, agerian geratzen da enpresak galtzeko prozesua izugarria izan dela sektorean; hain zuzen ere, 2019an 14.037 establezimendu gutxiago zeuden 2008an baino, hau da, % 40,5 gutxiago.**

12. grafikoa. Euskadiko eraikuntza-sektoreko eta ekonomia osoko establezimendu-kopuruaren bilakaera. 2008-2019 (establezimendu-kopurua eta aldakuntza-tasak)

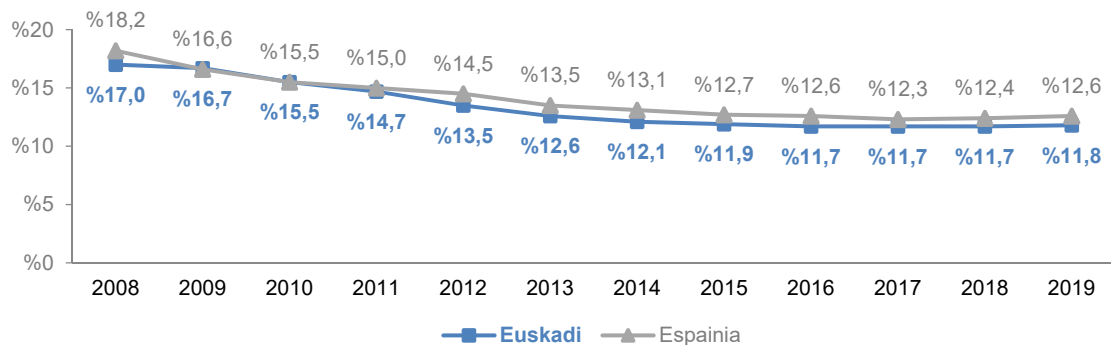

Iturria: Jarduera Ekonomikoen Gidazerrenda (JEGID). Eustat.

2019an establezimenduen kopuruak pixka bat gora egin bazuen ere, sektorearen pisu erlatiboa hamarren bat soilik handitu zen, 2018ko % 11,7tik 2019ko % 11,8ra. 2008az geroztik, beherakada oso nabarmena izan zen, portzentajeazko 5,2 puntukoa, 2008an Euskadiko establezimenduen %17 baitzen eraikuntza-sektorekoa.

13. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko enpresa-sarearen pisuaren bilakaera Euskadin eta Espainian (2008-2019)

Iturria: Jarduera Ekonomikoen Gidazerrenda (JEGID). Eustat.

3. Enpleguaren bilakaera

2019aren amaieran, 51.100 lanpostu zeuden sektorean; hau da, %1,6ko hazkundera izan zen, 2018koa (%4,4) baino txikiagoa.

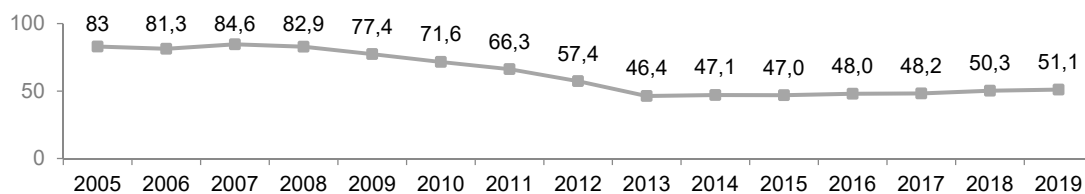
2019an, eraikuntza-sektoreko biztanleria landunak goranzko joerari eutsi zion, 50.000 enplegutik gora, 2012az geroztik lortzen ez zena, jarraitzen baitzuen. Zehazki, 51.100 lanpostu zeuden urteko batez beste, 2018an baino %1,6 gehiago.

2019ko enpleguaren urteko hazkunde-tasa portzentajezko 2,8 puntu txikiagoa izan zen 2018koa (+%4,4) baino. Hortaz, 2019an, enpleguaren goranzko joera moteldu egin zen.

Sektorearen suspertze-prozesuan, 2019ra arte, enplegu garbiaren sorrera oso ahula izan da; izan ere, 5.000 lanpostu soilik sortu ziren 2013tik aurrera, 2008tik 2013ra bitartean galdutako 38.000 lanpostuen aldean.

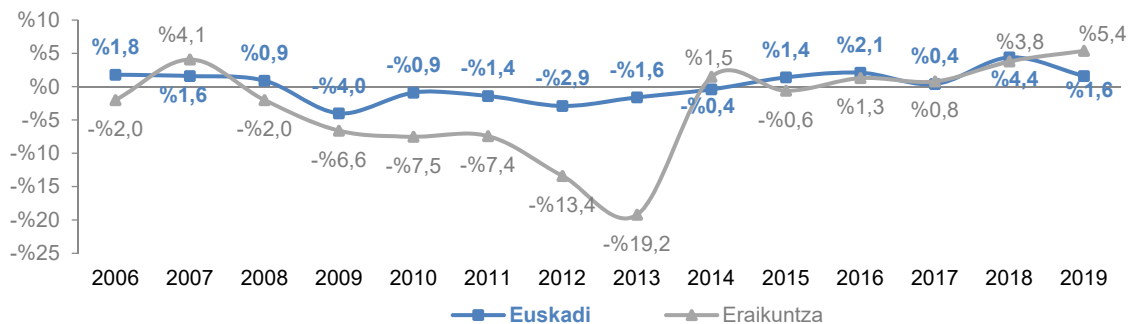
Sektoreko enpleguak oso neurrizko hazkundera izan zuen suspertze-prozesuan. 2013an, serie historikoko mailarik txikiena erregistratu zen (46,4 mila pertsona), eta, 2019an, 51,1 mila landun izatera iritsi zen. Enpleguaren gorakada hori 2007tik 2014ra bitartean galdutako 38.000 enplegurekin alderatzen badugu, 2007tik 2019ra bitarteko balantzea oso negatiboa izan da.

14. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua eta enpleguaren pisu erlatiboa Euskadiko ekonomian. 2005-2019

Iturria: Biztanleria jardueraren arabera Eustat.

15. grafikoa. Euskadiko enplegu osoaren eta eraikuntza-sektorekoaren aldakuntza-tasa. 2006-2019

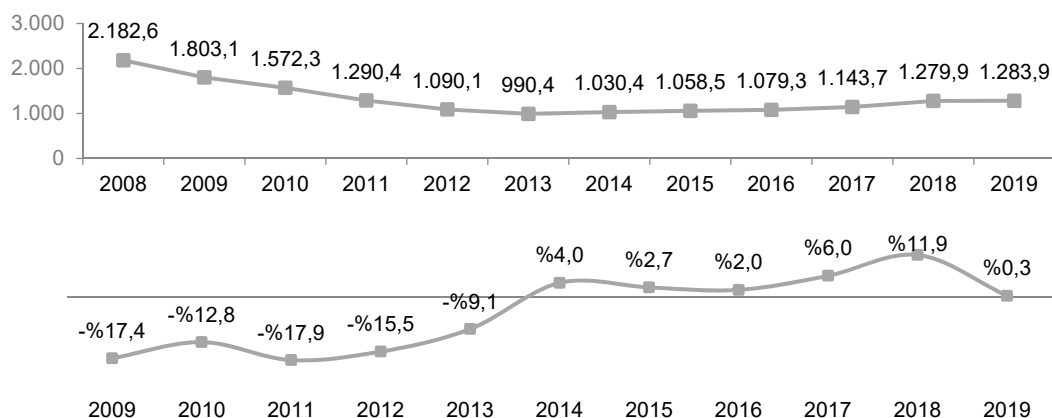

Iturria: Biztanleria jardueraren arabera Eustat.

Estatuan ere enpleguaren balantzea negatiboa izan zen atzeraldia hasi zenetik 2019ra arte.

2019an, enplegua % 0,3 hazi zen eraikuntza-sektorean Espainian. Hazkunde hori ez dator bat Estatuko enpleguak 2017an eta 2018an izandako hazkunde handiagoarekin (hurrenez hurren, +% 6 eta +% 11,9).

16. grafikoa. Espainian eraikuntza-sektorean lan egiten duten biztanleen bilakaera. 2009-2019 (biztanleria eta aldakuntza-tasa)

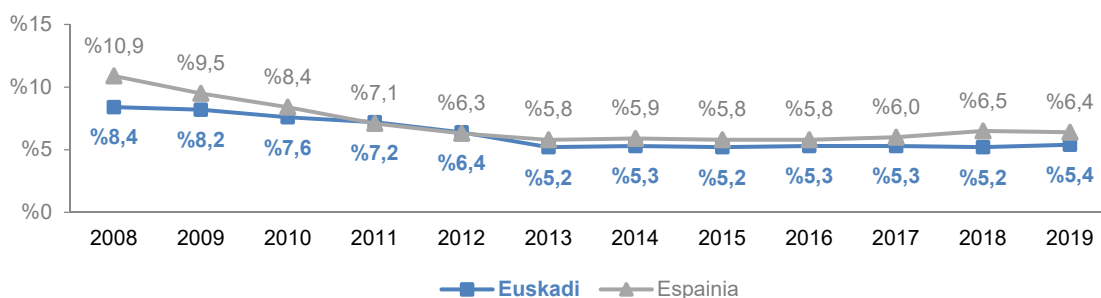
Iturria: Biztanleria Aktiboaren Inkesta. EIN.

Sektoreko enpleguak Euskadin eta Estatuan 2019an izandako pisu erlatiboa askoz txikiagoa izan zen 2008ko atzeraldiaurreko urteetan baino.

Edonola ere, sektoreko 2019ko enpleguaren bilakaera positiboaren ondoren, enplegu horrek Euskadiko enplegu osoan zuen pisu erlatiboa hamarren bat handitu zen, % 5,4raino, atzeraldiaurreko hasierako % 8,4tik urrun.

Espainian, sektoreko 2019ko enpleguaren pisu erlatiboa % 6,4koa izan zen, Euskadikoa baino portzentajezko puntu bat handiagoa, baina 2008ko % 10,9tik oso urrun.

17. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko enpleguaren pisu erlatiboaren bilakaera Euskadin eta Espainian. 2008-2019

Iturria: Biztanleria jardueraren arabera Eustat eta Biztanleria Aktiboaren Inkesta. EIN.

Atzeraldi handiaren eragina enpleguan, sektoreko establezimenduen ikuspegitik (2008-2016).

Lan Harremanen Kontseiluak duela gutxi egindako txosten batean, Euskadiko enpresa-establezimenduetako enpleguak atzeraldi handian izan zuen bilakaera aztertzen da¹. Txosten horrek xehetasun handiz aztertzen du enpleguaren bilakaera, Euskadin dauden 6.000 establezimendutik gorako laginak emandako informaziotik abiatuta.

Txosten horren arabera, 2008tik 2016ra bitartean, sektoreak 31.161 lanpostu garbi galdu zituen, enplegu kualifikatuei zegozkienak (teknikariak eta langileak, erdi-mailako agintariak eta abar), baita kualifikatu gabeko 3.589 lanpostu ere. Beraz, lanpostu gehienak balio erantsi handikoak izan ziren, eta, txostenak adierazten duenez, lanpostu horiek dira berreskuratzen zailenak ondoren egon daitezkeen suspertze-prozesuetan.

Horrela, 2008tik 2016ra, enpleguaren beherakada % 44tik gorakoa izan zen, industriak aldi berean izandakoa baino hiru aldiz handiagoa. Gainera, kopuru absolutuetan, sektoreko enplegu kualifikatuaren galera industriakoa (30.292 lanpostu garbi gutxiago) baino handiagoa izan zen, nahiz eta industria-sektorea askoz handiagoa izan Euskadiko produkzio-sarean. Beste modu batean esanda, Euskadiko enplegu kualifikatuak 2008ko atzeraldian izandako beherakadaren zati handi bat eraikuntza-sektorean gertatu zen.

1. taula. Enplegua, kategoria profesionalaren (enplegu kualifikatua vs kualifikaziorik gabea) eta sektorearen arabera. 2008-2016

Sektorea	Kualifikatua, guztira				Kualifikaziorik GABEA, guztira			
	2008	2016	Aldea	Igoera/Jaitsiera (%)	2008	2016	Aldea	Igoera/Jaitsiera (%)
GUZTIRA	651.963	611.551	-40.412	-% 6,2	93.788	115.500	21.712	23,1
Industria	179.096	148.804	-30.292	-% 16,9	38.356	31.343	-7.013	-% 18,3
Eraikuntza	69.623	38.462	-31.161	-% 44,8	8.050	4.461	-3.589	-% 44,6
Zerbitzuak	403.244	424.285	21.041	% 5,2	47.382	79.696	32.314	% 68,2

Nolanahi ere, 2008 eta 2016 arteko konparazioak erakusten duenaren arabera, oso gutxi aldatu zen enplegu kualifikatuek Euskadiko eraikuntza-sektorean zuten pisu erlatiboa; izan ere, bi ekitaldietako sektoreko hamar lanpostutik bederatzi baitziren, LHKren arabera. Horrenbestez, sektoreak bere horretan jarraitu zuen; krisia gorabehera, lanbiderik eta profil profesionalik kualifikatuenean garrantzi handia zuten.

2. taula. Enpleguaren pisu erlatiboa, kategoria profesionalaren (enplegu kualifikatua vs kualifikaziorik gabea) eta sektorearen arabera. 2008-2016

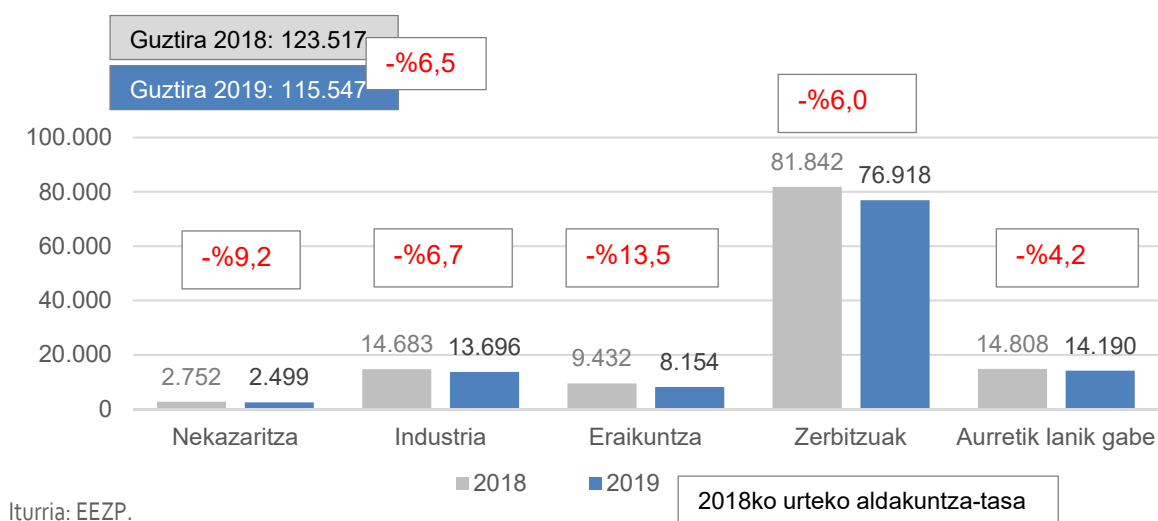
	2008				2016			
	Kualifikatua, guztira		Kualifikaziorik GABEA, guztira		Kualifikatua, guztira		Kualifikaziorik GABEA, guztira	
	Kopurua	%	Kopurua	%	Kopurua	%	Kopurua	%
GUZTIRA	651.963	% 87,4	93.788	% 12,6	611.551	% 84,1	115.500	% 15,9
Industria	179.096	% 82,4	38.356	% 17,6	148.804	% 82,6	31.343	% 17,4
Eraikuntza	69.623	% 89,6	8.050	% 10,4	38.462	% 89,6	4.461	% 10,4
Zerbitzuak	403.244	% 89,5	47.382	% 10,5	424.285	% 84,2	79.696	% 15,8

¹ <http://www.crl-lhk.eus/es/novedades-berriak/item/3128-el-empleo-en-los-establecimientos-de-la-capv-2008-2016>

Eraikuntza-sektoreko produkzio-sareak enplegua sortzeko ahalmena mugatua zuen 2019an ere, enplegu-adierazleak hobetu arren.

Hala, 2019an, eraikuntza-sektoreko langabeziak % 13,5eko beherakada izan zuen, Estatuko EEZParen datuen arabera; langabezia-tasa hori Euskadiko ekonomia osoaren batezbestekoa halako bi zen. Horrenbestez, 2019an, enplegu-zerbitzuan izena emanda zeuden 8.000 pertsonak baino gehixeagok Euskadiko eraikuntza-sektoreko enpresetan izan zuten azken lana (2018an baino % 13,5 gutxiago).

18. grafikoa. EAE enregistratutako langabezia, sektorearen arabera

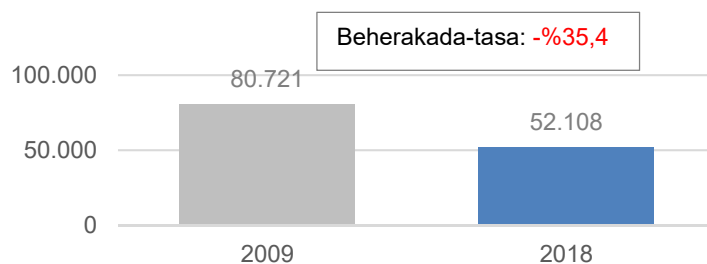

Lan Merkatuaren Erroldaren informazioaren arabera, 2009tik 2018ra bitartean 28 mila lanpostu baino gehiago galdu ziren; 2009an sektorean zeuden hiru lanpostutik bat baino zertxobait gehiago.

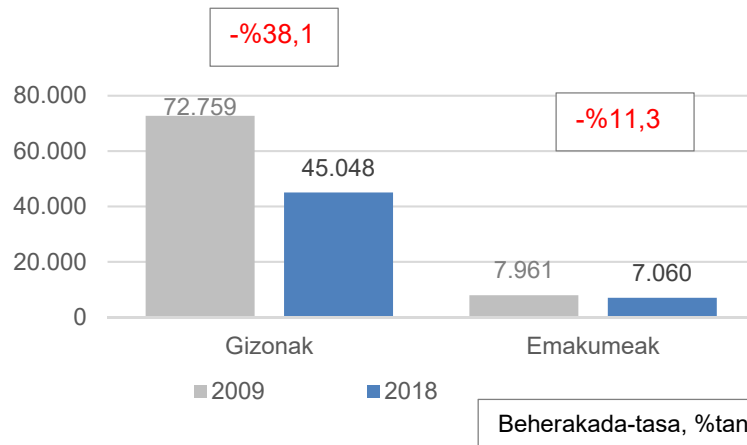
Eusko Jaurlaritzako Enplegu Sailaren Lan Merkatuaren Erroldak sektoreko enpleguaren bilakaerari buruzko ikuspegi zehatzagoa ematen du, erreferentzia-aldia 2009-2018 aldiari lotuta dagoen arren. Errolda horren arabera, 2009tik 2018ra bitartean, 28 mila lanpostu garbi galdu ziren sektorean, 2009an zeuden hiru lanpostutik bat baino gehiago.

Enpleguaren beherakadarik handiena gizonen kolektiboan gertatu zen; izan ere, 2018ko langile guztien % 90 baino gehiago gizonak ziren. Beraz, gizonen enplegua % 38 murriztu zen 2009tik 2018ra bitartean, eta emakumeena, berriz, % 11.

19. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua. 2009-2018

Iturria: Lan Merkatuaren Errolda. Eskariaren fasea. Eusko Jaurlaritza.

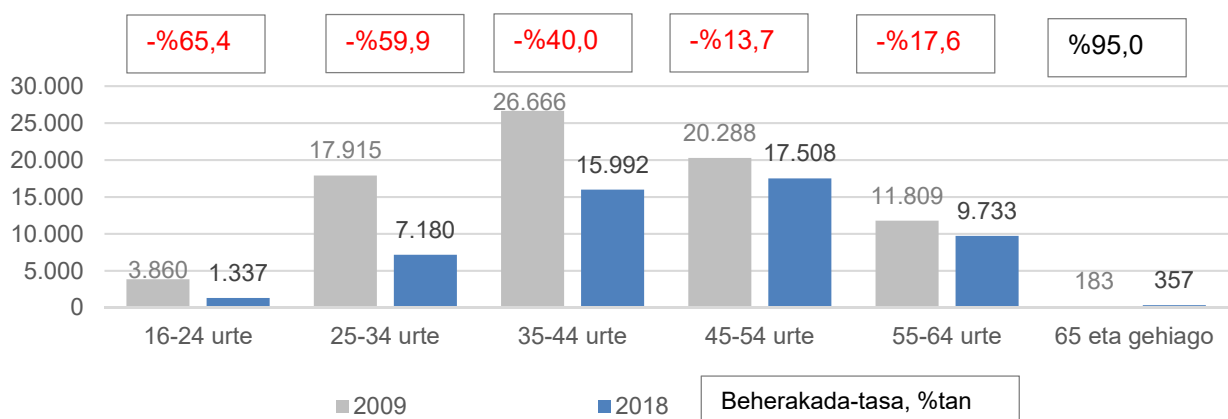
20. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua, sexuaren arabera. 2009-2018

Iturria: Lan Merkatuaren Errolda. Eskariaren fasea. Eusko Jaurlaritza.

Enpleguaren beherakadak langilerik gazteenei eragin zien bereziki.

Atzeraldia gazteen enpleguari eragin zion batez ere, bereziki 35 urtetik beherako pertsonen kolektiboan. 25 urtetik beherako kasuan, %65koa izan zen beherakada, eta 25 eta 34 urte bitarteko kasuan, berriz, %60 ingurukoa. Enplegu hori prekarioagoa izaten da, eta kaleratze-kostu txikiagoa du.

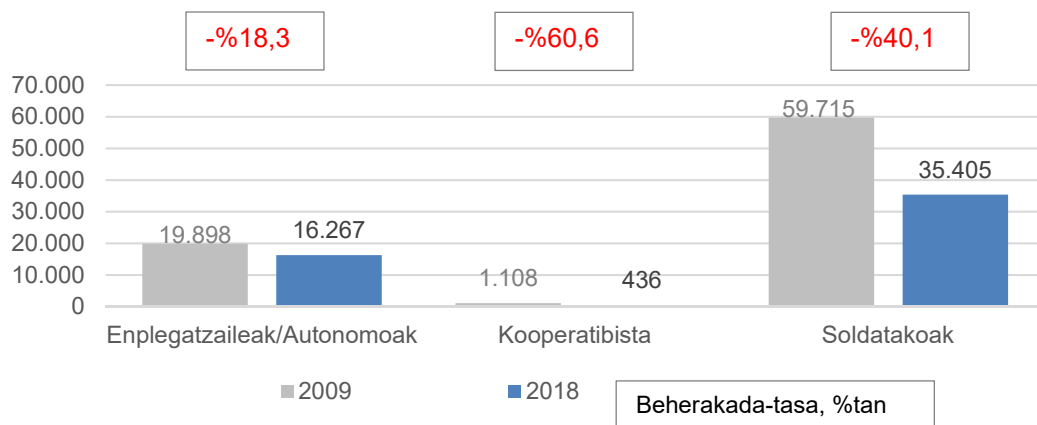
Aldiz, 44 urtetik gorako pertsonen artean, murrizketa-tasa askoz ere txikiagoa izan zen. 45 eta 54 urte bitarteko adin-tartean, enplegua %13,7 murriztu zen, eta 55 eta 64 urte bitartekoan, berriz, %17,6.

21. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua, adinaren arabera. 2009-2018

Iturria: Lan Merkatuaren Errolda. Eskariaren fasea. Eusko Jaurlaritza.

Soldatapeko enpleguak izan zuen beherakadarik handiena 2009tik aurrera. 24.310 lanpostu galdu ziren 2018ra arte, eta horrek esan nahi du % 40,7ko murrizketa izan zela; enplegu autonomoa, ordea, % 18,3 murriztu zen, soldatapeko enpleguaren erdia baino gutxiago.

22. grafikoa. Eraikuntza-sektorean lan egiten duten pertsonen kopurua, soldatapeko langileak, bazkide kooperatibistak edo autonomoak diren kontuan hartuta. 2009-2018

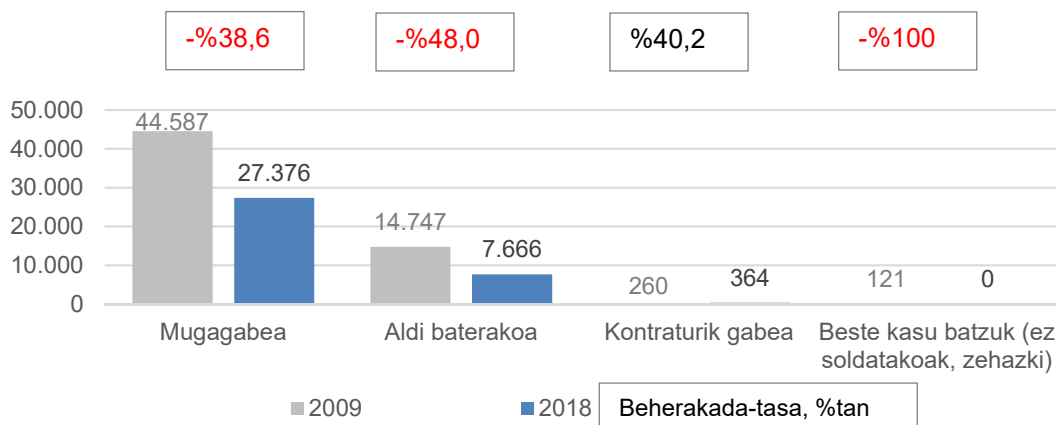

Iturria: Lan Merkatuaren Errolda. Eskariaren fasea. Eusko Jaurlaritzak.

Soldatapekoen kolektiboari soilik erreparatuz gero, ikusten da kontratazio-modalitate guztietan gertatu zela enpleguaren beherakada, hala enplegu mugagabeen nola aldi baterakoak.

Horrenbestez, 2009tik 2018ra bitartean, 2009an kontratu mugagabea zuten lanpostuen % 38,6 galdu zen; hots, 17.000 pertsonak baino apur bat gehiagok galdu zuten lana. Ildo horretan, azpimarratu behar da, soldatapeko enplegu mugagabearen pisua murriztu bazen ere, % 2,6 handitu zela 2009tik 2018ra.

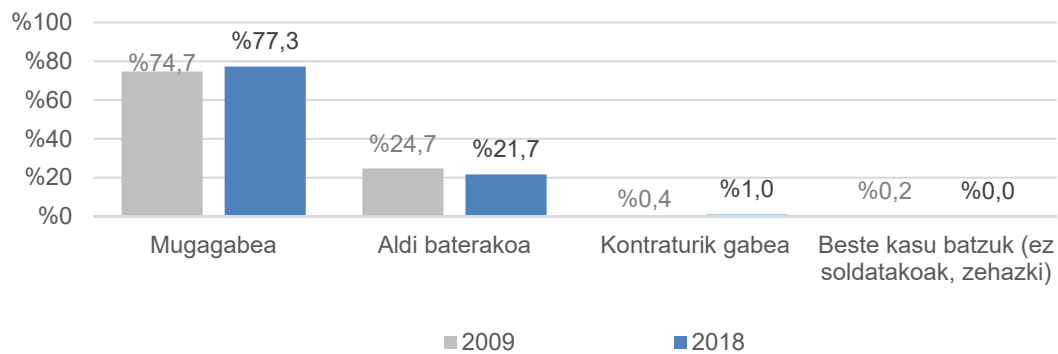
23. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko landunen kopurua, kontratu-motaren arabera. 2009-2018

Iturria: Lan Merkatuaren Errolda. Eskariaren fasea. Eusko Jaurlaritzak.

Era berean, aldi baterako soldatapeko enplegua bereziki murriztu zen, % 48 txikitu baitzen 2009tik; hau da, 7.000 pertsonak baino gehixeagok galdu zuten lana. Sektorean enplegua galtzeko prozesu horren ondoren, enplegu mugagabearen pisua portzentajezko 2,6 puntu handitu zen, % 77,3ra iritsi arte, aldi baterako soldatapeko enpleguak beherakada handiagoaren ondorioz.

24. grafikoa. Eraikuntza-sektoreko soldatapeko landunen kopurua, kontratu-motaren arabera. 2009-2018

Iturria: Lan Merkatuaren Errolda. Eskariaren fasea. Eusko Jaurlaritza

4. EBko eraikuntza-sektorearen jarduera

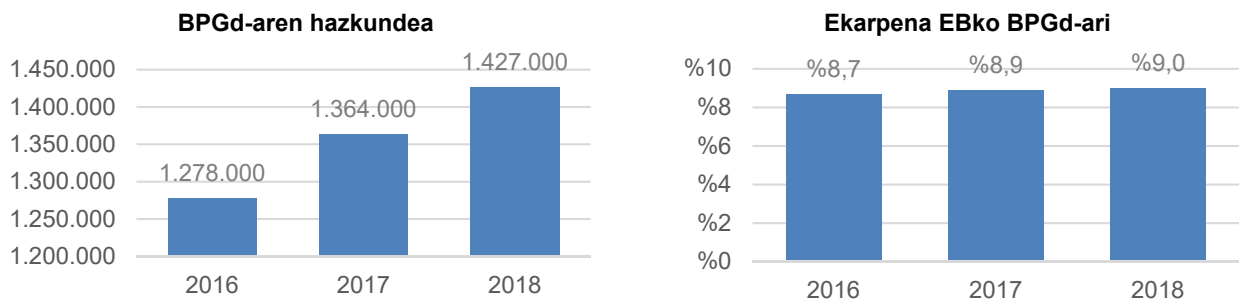
Europako eraikuntza-sektorearen produkzio-jarduera % 3,5 hazi zen 2018an. Hala ere, hazkunde-erritmoa moteldu egin zen 2017koarekin alderatuta.

Aldez aurretik adierazi behar da EBko estatu guztien datu homogeneousak izatea zaila dela, eta, horregatik, hemen aurkeztzen dugun informazioa 2018ko ekitaldikoa dela, FIECek (Europako Eraikuntza Industriako Federazioa) urtero egiten duen txostenetik aterea. Gainera, 2019rako aurreikuspenak ere jaso ditugu.

EB osoa aintzat hartuta, eraikuntza-sektorearen jarduera orokorraren produkzioa 1.427.000 milioi eurokoa izan zen, FIECek, Eraikuntza Industriaren Europako Federazioak, berrikitan kaleratutako txosten baten arabera. Horrek esan nahi du nolabaiteko moteltzea gertatu zela sektoreko produkzio-jardueraren hazkunde-erritmoan, aurreko bi urteekin alderatuta. Izan ere, sektoreko jarduera % 3,5 handitu zen 2018an, 2017ko hazkunde-tasa (% 4,2) baino zazpi hamarren gutxiago.

Edonola ere, sektorearen jardueraren hazkunde-erritmoa Europako ekonomia orokorraren hazkunde baino pixka bat handiagoa izan zen 2018an. Horrenbestez, sektoreak Europako ekonomian zuen pisu erlatiboa apur bat handitu zen; hain zuzen, hamarren bat, % 9, ora arte.

25. grafikoa. Europako eraikuntza-sektorearen produkzio-jardueraren bilakaera. 2016-2018

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC)

FIECek 2019ko ekitaldiaren itxierari buruz argitaratu dituen aurreikuspenen arabera, jarduera moteltzeko joerak bere horretan jarraitu du. Horrenbestez, % 2,2ko hazkunde-tasa espero zen, 2015etik izandako txikiena.

Beraz, COVID-19aren krisiaren aurretik, Europako ekonomian 2015ean hasi zen hedapen-fasea amaituko zela adierazten zuten sektorearen aurreikuspenek. Gero eta ziurgabetasun handiagoak zeuden, eta barne-eskaria eta munduko potentzia ekonomiko nagusien eskaera hozten hasita zeuden, bereziki Txinaren kasuan eta Brexitaren ondorioz. 2020ko lehen hiruhileko honetan, koronabirusaren krisiak ziklo positibo hori bat-batean amaitzea ekarri du. Hortaz, lau urte eskas iraun du eraikuntza-sektorean.

3. taula. Eraikuntza-sektorearen produkzioaren aldakuntza, aurreko urteko benetako terminoetan (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018a	2019b
1. ERAIKUNTZA	-2,5	2,7	-2,8	-2,3	2,6	1,4	4,2	4,8	2,9	1,9
1.1. Etxebizitza-eraikuntza	1,2	3,5	-2,7	-1,3	4,3	2,0	5,6	6,7	2,7	1,6
1.1.1. Etxebizitza berriak	1,6	7,0	-5,2	-1,4	5,1	3,9	7,3	9,1	4,0	1,7
1.1.2. Birgaikuntza	1,7	2,6	0,2	-0,3	3,7	1,4	3,6	4,9	2,0	1,8
1.2. Etxebizitzetarako ez den eraikuntza**	-5,4	2,0	-3,2	-3,2	0,8	0,5	2,8	2,8	2,9	2,3
1.2.1. Pribatua	68,3	3,3	-2,0	-2,8	1,3	1,5	4,0	3,6	3,3	1,9
1.2.2. Publikoa	-18,7	-2,5	-7,1	-1,9	0,0	-2,0	-0,3	-0,9	1,0	4,0
2. INGENIARITZA ZIBILA	-10,8	0,5	-5,7	-2,2	0,0	1,4	-2,2	3,0	4,7	3,1
Eraikuntza guztira	-1,1	2,2	-3,4	-2,2	1,7	1,4	2,5	4,2	3,5	2,2

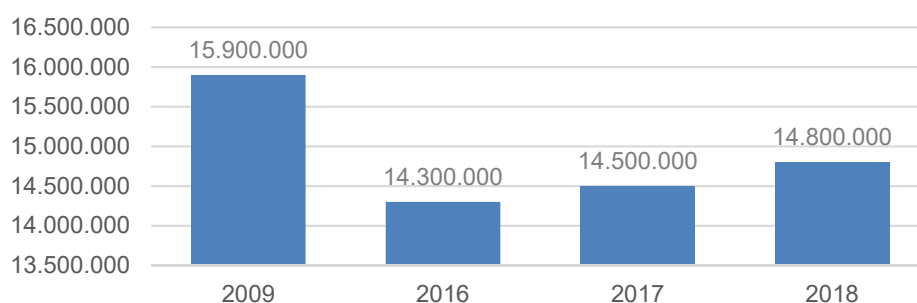
a) Aurrerapena b) Aurreikuspena. * hauek gabe: CY, EE, GR, HR, HU, IE, LU, MT, SK ** barne hartzen du birgaikuntza
Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC)

Sektoreak ez du izan enplegu garbi handirik sortzeko denborarik fase hedakor horretan; izan ere, 2018an, sektoreko enpleguaren pisua EBko enpleguaren % 6,4 izan zen, 2009an izandako % 8,8tik urrun.

Produktzio-dinamika positiboak ez du isla edo eragin esanguratsurik izan sektorean, enplegu garbiaren sorrerari dagokionez, EB osoan. FIECen arabera, sektoreak 14,8 milioi langile zituen EBan, 2017an baino 300 mila gehiago; hau da, 2017an baino % 2,1 gehiago. Hala, 2018an, enpleguaren hazkunde-tasa (% 2,1) portzentajezko 1,4 puntu txikiagoa izan zen sektoreko produktzio-jardueraren hazkunde-tasa baino.

2018an, sektoreko enpleguaren pisu erlatiboa % 2017 izan zen, 2009ko % 8,8tik urrun; izan ere, 2009an, EBko eraikuntza-sektoreak 15,9 milioi langile zituen.

26. grafikoa. Europako eraikuntza-sektoreko enpleguaren bilakaera 2009-2018 aldian

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC)

Ilido horretan, FIECen txostenak aipatzen duenaren arabera, zenbait adierazlek agerian utzi zuten estatu kide batzuetan eskulan espezializatuaren eskasia zegoela; horrek ere baldintzatu egin zuen eskulanaren eskaintzaren aldetik sektorean enplegua sortzeko potentziala.

2018an, 200.000 enpresa sortu ziren Europako eraikuntza-sektorean, enpresa-sareak 2017an izandako beherakadaren ondoren.

2018an, Europako eraikuntza-sektoreak 3,3 milioi enpresa zituen, 2017an baino 200 mila enpresa gehiago. Hazkunde esanguratsua izan zen, kontuan hartuta 2017an % 6ko beherakada izan zela.

Nolanahi ere, jakina denez, mikroenpresek osatzen dute gehienbat sektoreko enpresa-sarea. Hain zuzen, sektoreko enpresa guztien % 93k 10 lanpostu baino gutxiago zituen 2018an. Hala ere, enpresa txiki horiek munduko multinazional handiek menderatzen duten merkatu batean zeuden. Munduko lau enpresarik handienak Txinakoak ziren, eta top 10 zerrendan, Europako hiru enpresa handi zeuden: Vincy eta Bouygues, eta Espainiako enpresa bat (ACS).

Enpresa gehienak mikroenpresak ziren, multinazional handiekin lehiatu behar zutenak, eta munduko rankingeko lehen hamar enpresetatik hiru ziren Europakoak.

Sektoreko munduko ehun enpresarik handienek 1.390 milioi dolarreko fakturazioa izan zuten 2018an. Horrenbestez, enpresa handi horien fakturazioa, oro har, % 10 handitu zen; alegia, haien hazkunde-tasa sektorearena halako hiru izan zen 2018an, eta, beraz, sektoreak urte hartan izandako batez besteko hazkundera hobetu zuten.

Munduan fakturaziorik handiena izan zuten hamar enpresen artean, Europako hiru multinazional nabarmendu ziren. Zehazki, bosgarren eta zortzigarren posizioan egon ziren Frantziako bi enpresa (Vinci eta Bouygues) eta zazpigarrenean, berriz, Espainiako ACS enpresa. Munduko rankingaren lehen lau postuetan Txinako enpresa handiak zeuden. Etekin handia atera zioten Txinako barne-merkatu erraldoiari; izan ere, azken horrek, aspalditik, joera hedakorra du.

4. taula. Europako eta Espainiako eraikuntza-enpresa nagusiak salmenta-bolumenaren arabera munduko 100 enpresarik handien rankingean 2018an

Rankinga	Enpresa	Estatua	Salmentak
1	CHINA STATE CONSTRUCTION ENGINEERING CORP. LTD. (CSCEC)	Txina	181.467
2	RAILWAY GROUP LTD. (CREC)	Txina	112.026
3	CHINA RAILWAY CONSTRUCTION CORP. LTD. (CRCC)	Txina	110.473
4	CHINA COMMUNICATIONS CONSTRUCTION COMPANY LTD. (CCCC)	Txina	73.939
5	VINCI	Frantzia	51.378
6	METALLURGICAL CORPORATION OF CHINA LTD (MCC)	Txina	43.809
7	ACTIVIDADES DE CONSTRUCCION Y SERVICIOS, S.A. (ACS)	Espainia	43.279
8	BOUYGUES	Frantzia	13.365
9	DAIWA HOUSE INDUSTRY CO	Japonia	34.260
10	SAMSUNG C&T CORP	Hego Korea	28.342
37	ACCIONA	Espainia	8.865
43	FOMENTO DE CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A.	Espainia	7.070
47	FERROVIAL	Espainia	6.773
58	SACYR, S.A.	Espainia	4.481
72	OBRASCON HUARTE LAIN, S.A.	Espainia	3.432
100	GRUPO SAN JOSÉ	Espainia	895

Iturria: Deloitte, European Powers of Construction.

Espainia seigarren postuan zegoen 2018an munduko eraikuntza-sektoreko 100 enpresarik handien rankingean, fakturazio-bolumenaren arabera, eta Frantziak soilik gainditu zuen EBaren barruan, bai eta, EBtik kanpo, Txinak, AEBk, Japoniak eta Hego Koreak ere.

Edonola ere, 2017. urteari dagokionez, **Espainian soilik murriztu zen enpresa handi horien fakturazioa, nahiz eta beherakada txiki samarra izan**; munduko beste potentzia handietako enpresen hazkunde-tasa nabarmen handitu zen.

5. taula. 2018ko munduko eraikuntza-enpresa handien sailkapena herrialdearen arabera

Estatua	Konpainia-kopurua	Salmentak (milioi dolarretan)	Aldakuntzaren %-a 2018/2017
Txina	10	570.690	% 14
Japonia	15	179.763	% 2
AEB	12	127.121	% 20
Frantzia	3	113.293	% 14
Hego Korea	7	91.998	% 4
Espainia	7	74.795	-% 1
Erresuma Batua	12	58.182	% 7
Suedia	4	34.215	% 5
Austria	2	23.825	% 19

Iturria: Deloitte, European Powers of Construction.

Espainiako eraikuntza-sektoreak izan zuen hazkunde-tasarik handiena 2018. urtean, garrantzi ekonomikorik handieneko estatuen artean.

Sektorearen produkzioa % 5,9 handitu zen Espainian 2018an; hazkunde-tasa hori EBko estatu nagusiena baino nabarmen handiagoa izan zen. Erresuma Batuko eta Frantziako eraikuntza-sektoreak ere erritmo esanguratsuan hazi ziren 2018an, bi estatuetan % 3ko tasa gainditu baitzen. Aldiz, Alemaniako eraikuntza-sektoreak % 2,4ko hazkunde-tasa izan zuen 2018an, eta Italiakoak, are txikiagoa (% 1,5).

2019rako, eraikuntza-sektorearen hazkunde-erritmo hori EBko estatu nagusietan motelduko zela aurreikusi zen, Italian izan ezik. Estatu batzuetan, izan ere, aldaketa bat aurreikusten zen sektorearen hedapen-zikloan. Ildo horretan, aipatzekoa da Frantziako produkzio-jardueran aurreikusitako murrizketa: % 0,3 soilik handituko litzateke (2019an, berriz, % 3,1eko hazkunde-tasa izan zuen). Beraz, produkzio-zikloaren dinamikak berak adierazten zuen 2020an ziklo-aldaketa gertatuko zela; aldaketa hori bizkortu egin da COVID-19aren krisiaren ondorioz.

6. taula. Eraikuntza-sektorearen bilakaera EBko estatuetan

Estatua		Produktzioa (milioitan. Prezio finkoak)	Eraikuntza-sektorearen ekoizpenaren aldakuntza, aurreko urteko benetako terminoetan (%)				
		2018 a	2015	2016	2017	2018 a	2019 b
EU	Europar Batasuna	1.285.472	1,4	2,5	4,2	3,5	2,2
DE	Alemania	280.770	-1,4	3,8	2,9	2,4	2,2
UK	Erresuma Batua	194.011	5,1	8,4	7,1	3,5	NA
FR	Frantzia	166.293	-3	1,3	4,8	3,1	0,3
ES	Espainia	128.451	4,9	2,0	4,4	5,9	4,2
IT	Italia	119.121	-1,4	-0,4	0,8	1,5	2,0
NL	Herbehereak	70.225	7	6	5,3	6,3	5,1
SE	Suedia	54.749	8,6	7,7	8,1	3,0	-3,2
PL	Polonia	47.900	2,2	-10,3	3,4	5,7	5,0
NO	Norvegia	41.819	-1,4	4,8	5,8	1,4	3,6
AT	Austria	40.991	0,1	0,4	3,5	2,3	1,5
BE	Belgika	40.011	2,2	3,5	2,4	2,4	1,8
FI	Finlandia	31.380	3,4	8,1	5,0	3,3	0,4
DK	Danimarka	26.940	2,2	3,8	2,7	10,9	1,6
CZ	Txekiar Errepublika	18.400	5,3	-8,4	3,7	8,2	3,8
PT	Portugal	11.993	1,5	-3,3	5,9	3,5	4,0
RO	Errumania	8.500	9,9	-4,8	-5,4	-4,1	8,7
GR	Grezia	7.820	-12,8	25,2	-1,2	-18,7	NA
BG	Bulgaria	5.852	21,4	-40,3	23,1	-1,8	16,1
EE	Estonia	2.917	-3,8	4,8	25,2	20,5	NA
LT	Lituania	2.786	-3,4	-9,3	9,2	13,7	NA
SI	Eslovenia	1.924	-3,3	-17,6	20,8	14,3	-4,8
LV	Letonia	1.866	-1,6	-17,7	19,6	22,0	15,0

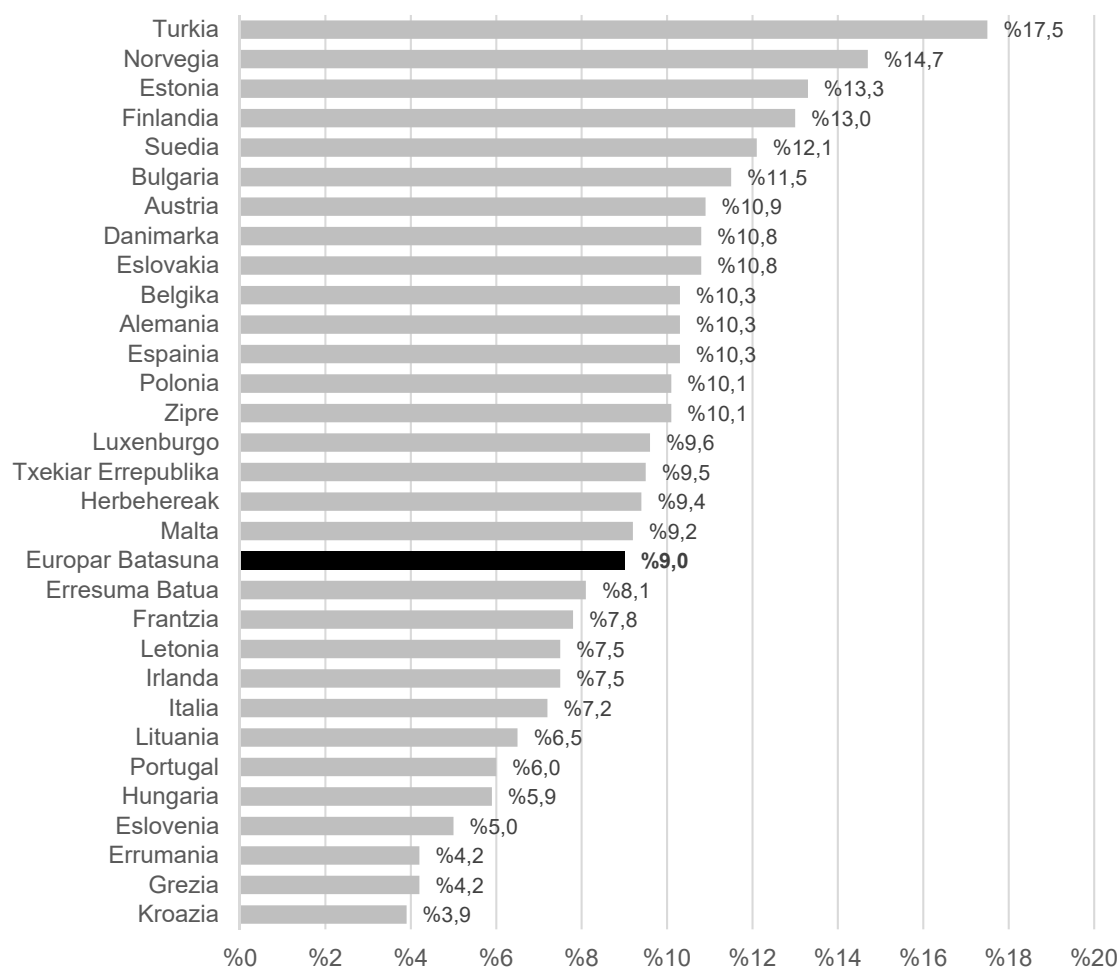
Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC).

Espainian eta Alemanian, sektorearen pisua EBko batezbestekoa baino handiagoa da (% gkoa 2018an).

2018an, EBko estatu nagusien artean, Espainia eta Alemania nabarmentzen ziren eraikuntza-sektoreak euren ekonomian eskuarki zuen garrantziagatik (% 10,3), EBko batezbestekoa (% 9) baino handiagoa baitzen. Aitzitik, ekonomiaren % 7,2ko garrantzia zuen sektoreak Italian, % 7,8 Frantzian eta % 8,1 Erresuma Batuan.

Edonola ere, sektorearen pisu erlatiborik handienak Turkiak eta Europa iparraldeko herrialdeek zituzten, hala nola Norvegiak, Estoniak, Finlandiak eta Suediak; % 12tik gorako pisu erlatiboa zuen sektoreak haietan guztietan.

27. grafikoa. Eraikuntza-sektorearen garrantzi erlatiboaren rankinga Europako ekonomietan. 2018

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC).

2017an eta 2018an, eraikuntza-sektoreko lanpostuen sorrerari dagokionez, Espainia izan zen estaturik dinamikoenetako bat Europan.

2017. eta 2018. urteetan, Espainiak izan zituen sektoreko enpleguaren hazkunde-tasarik handienak EBko garrantzi ekonomikorik handieneko estaturen artean. Enpleguaren hazkunde-tasa % 5,1 izan zen 2017an, eta % 8,3 2018an; 2019rako, berriz, % 5eko hazkunde-tasa aurreikusi zen.

Enpleguaren hazkunde-tasa horiek EBko batezbestekoa baino nabarmen handiagoak izan ziren; 2017rako eta 2018rako, % 2,2 eta % 1,8 izan ziren, hurrenez hurren, eta, hortaz, nabarmen handiagoak izan ziren EBko estatu handietako enpleguaren hazkunde-tasak baino.

Estatu horietatik, Erresuma Batuak soilik izan zuen hazkunde-tasa esanguratsua 2017an (% 3,5); gainerako herrialdeak EBko batezbestekoaren azpitik egon ziren 2017an eta 2018an.

7. taula. Eraikuntza-sektoreko enpleguaren bilakaera EBan (urtetik urterako aldakuntza-tasak)

Estatua	Milaka lanpostutan	Portzentajezko aldakuntza, aurreko urtearekiko			
	2018 a (x1.000)	2016 (%)	2017 (%)	2018 b (%)	2019 b (%)
BE Belgika	281	1,0	0,8	0,8	0,7
BG Bulgaria	184	-3,8	0,6	4,5	-0,5
CY Zipre	34	18,8	3,9	7,7	NA
CZ Txekiar Errepublika	370	-2,6	0,9	0,5	0,5
DE Alemania	2.529	1,0	1,6	1,6	1,2
DK Danimarka	190	3,2	3,3	4,1	1,7
EE Estonia	50	4,6	3,2	5,1	NA
ES Espainia	1.222	0,0	5,1	8,3	5,0
FI Finlandia	207	5,8	4,9	5,7	0,0
FR Frantzia	1.765	-1,7	-0,3	1,9	0,8
GR Grezia	152	1,3	1,5	1,5	NA
HR Kroazia	77	NA	NA	NA	NA
HU Hungaria	381	2,6	8,8	10,4	NA
IE Irlanda	143	10,2	10,2	7,9	NA
IT Italia	1.395	-4,4	0,9	-1,5	NA
LT Lituania	100	-1,4	-4,3	1,1	NA
LU Luxenburgo	45	NA	NA	NA	NA
LV Letonia	68	-8,0	5,4	7,1	5,9
MT Malta	12	NA	NA	NA	NA
NL Herbehereak	461	1,6	2,8	3,6	3,3
PL Polonia	1.188	1,3	-0,2	1,6	1,5
PT Portugal	313	4,5	6,1	1,8	2,0
RO Errumania	455	5,2	4,1	-0,9	2,7
SE Suedia	350	5,5	4,3	3,3	0,1
SI Eslovenia	58	-0,7	3,3	4,8	4,1
SK Eslovakia	170	NA	NA	NA	NA
UK Erresuma Batua	2.333	8,3	3,5	-1,4	NA
EU Europar Batasuna	14.818	1,5	2,2	1,8	NA
NO Norvegia	220	-1,9	2,9	4,8	4,6
TR Turkia	1.992	3,8	5,4	-4,9	-4,6

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC).

Espainian, etxebizitza berriak egiteko jardueraren hazkundera EB osokoa baino askoz handiagoa izan zen.

2018an, eraikuntza berriko jardueraren hazkundera moteltzeko prozesua hauteman zen EBko estatu kide guztietan. 2017an % 9,1eko hazkunde-tasara iritsi ondoren, % 4ra jaitsi zen 2018an.

Espainian, aldiz, etxebizitza berriak egiteko jarduerak hobera egin zuen 2018an, eta % 8,5eko hazkunde-tasa izan zuen, 2017an baino portzentajezko bi puntu handiagoa. 2019rako, jarduera horren hazkunde-erritmoa % 5,5era txikituko zela aurreikusi zen.

Pisu ekonomikorik handieneko EBko gainerako estatuetan, etxebizitza berriak egiteko jarduera Espainian baino motelago hasi zen. Alemaniak soilik izan zituen hazkunde-tasa nabarmenak 2018an eta 2019rako aurreikuspenean, % 5etik gorakoak, alegia.

Aitzitik, alderdirik negatiboenean, geldialdi handia gertatzen ari zen Frantziako eraikuntza-jardueran; hain zuzen, 2018ko hazkunde-tasa % 2,9koa izan zen, 2017ko gorakada handiaren ondoren. 2019rako, FIECek jarduera hori nabarmen murriztuko zela aurreikusi zuen (-% 4,5).

8. taula. Etxebizitza berrien eraikuntzako jardueraren bilakaera EBan

Estatua	Produktzioa (milioitan. Prezio finkoak)	Eraikuntza-sektorearen ekoizpenaren aldakuntza, aurreko urteko benetako terminoetan (%)				
		2018 a	2015	2016	2017	2018 a
AT Austria	12.333	1,2	2,5	4,5	2,7	1,4
BE Belgika	8.121	3,0	4,0	4,0	6,4	0,6
BG Bulgaria	1.459	4,9	34,4	57,1	-1,8	19,4
CZ Txekiar Errepublika	2.300	11,1	15,0	-4,3	4,5	8,7
DE Alemania	59.900	8,0	7,3	1,5	5,4	5,2
DK Danimarka	3.413	32,5	10,8	10,1	3,0	4,6
EE Estonia	NA	5,4	50,3	12,4	NA	NA
ES Espainia	43.314	4,5	4,5	6,5	8,5	5,5
FI Finlandia	7.099	0,8	19,0	7,0	9,9	0,8
FR Frantzia	37.050	-3,3	6,4	13,4	2,9	-4,5
GR Grezia	NA	NA	NA	NA	NA	NA
IE Irlanda	8.150	12,7	13,2	63,6	32,1	16,0
IT Italia	17.289	-9,2	-5,1	0,5	3,0	3,5
LT Lituania	317	5,2	29,2	2,5	24,8	NA
LV Letonia	177	-17,8	10,7	13,6	NA	NA
NL Herbehereak	13.350	23,8	11,5	12,6	9,0	5,4
PL Polonia	8.500	-9,6	5,9	11,1	-15,0	3,5
PT Portugal	1.928	1,7	2,6	4,6	5,2	9,3
RO Errumania	1.017	-28,6	12,1	88,4	-42,9	-21,3
SE Suedia	16.137	25,9	20,1	13,8	-2,2	-16,2
SI Eslovenia	178	24,3	0,0	50,7	6,0	-5,6
UK Erresuma Batua	49.852	6,1	13,5	15,1	8,2	NA
EU Europar Batasuna	291.886	3,9	7,3	9,1	4,0	1,7
NO Norvegia	10.117	-2,8	11,8	13,6	-9,8	-8,4

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC).

Birgaitze-jarduerak ez zuen hazkunde-erritmo esanguratsurik izan EBan oro har; haren hazkunde-tasa eraikuntza-jarduerarena baino txikiagoa izan zen.

EBan, 2018an ere, birgaitzeko eta mantentzeko jarduerak dinamismo txikiagoa izan zuen etxebizitza berriak egiteko jarduerak baino, aurreko ekitaldietan bezala. Hala, 2018an, EBko batezbestekoak %2 ko hazkundea izan zuen, eta, 2019rako, % 1,8ko hazkundea aurreikusi zen.

Espainia, ordea, 2018an ere nabarmendu zen, EBko gainerako estatu nagusiek baino jarduera-maila handiagoa izan zuelako.

Espanian, birgaitzeko eta mantentzeko jarduerak % 6,9 egin zuen gora 2018an. Hazkunde-tasa hori EBko batezbestekoa baino hiru aldiz handiagoa izan zen 2018ko ekitaldian, eta 2017koa baino 4 hamarren txikiagoa.

Bereziki esanguratsua da EBko estatu nagusiek, hala nola Alemaniak, Erresuma Batuak, Italiak eta Frantziak, jarduera horretan hazkunde-tasa txikiak izatea 2018an, bai eta, 2019rako aurreikuspenean, hazkunde-itxaropen txikiak izatea ere. Horrenbestez, Alemaniak soilik gainditu zuen % 1eko hazkunde-tasa 2018an; gainerako estatuek hori baino tasa txikiagoak izan zituzten.

Kasu honetan ere, Europako iparraldeko estatuek, hala nola Suediak, Norvegiak eta Finlandiak, hazkunde-tasa txiki samarrak izan zituzten birgaitzeko eta mantentzeko jardueran, eta Espainiakoa baino askoz txikiagoak.

9. taula. EBko birgaitzeko eta mantentzeko jardueraren bilakaera

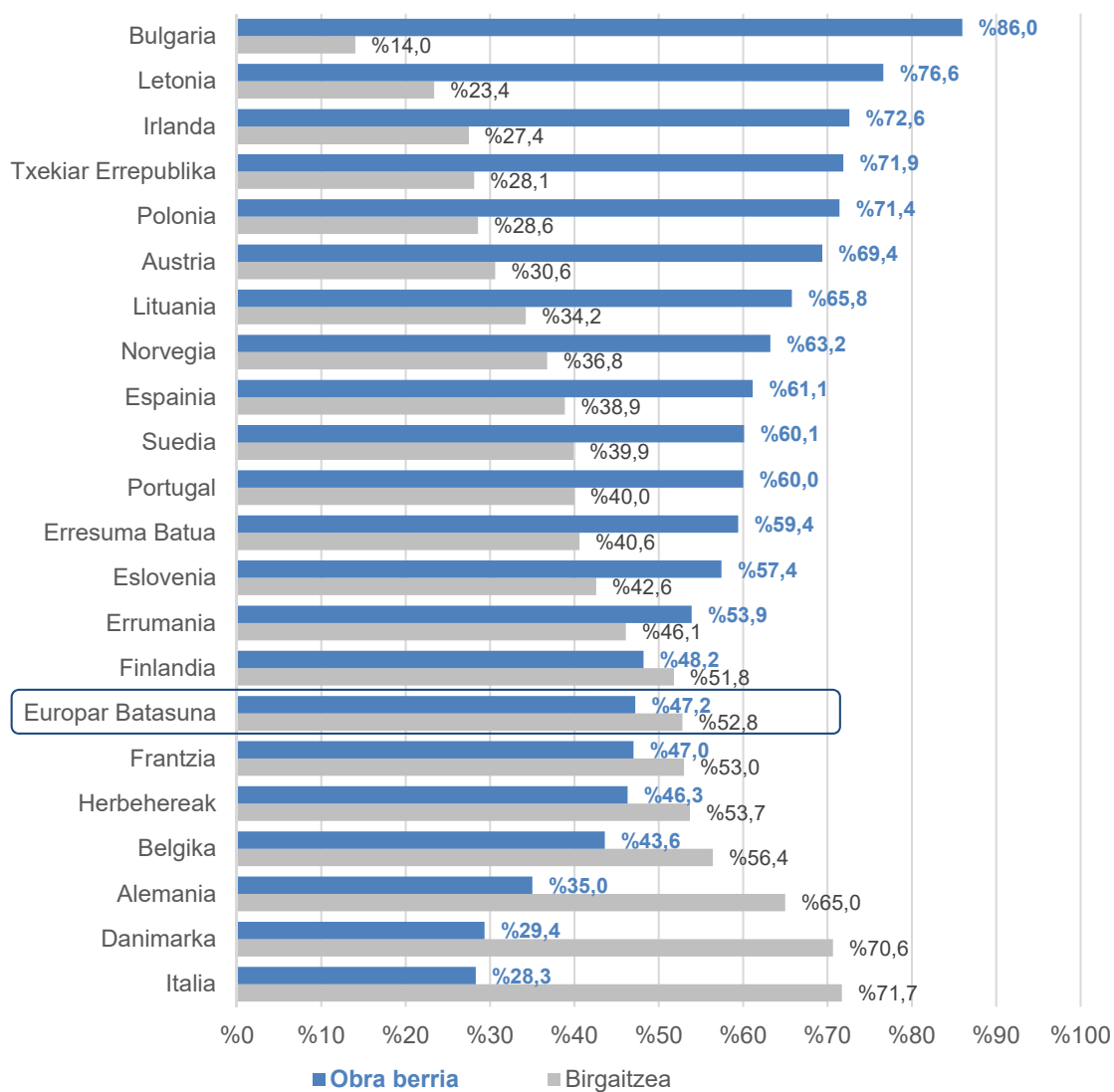
Estatua	Produkzioa (milioitan. Prezio finkoak)	Eraikuntza-sektorearen ekoizpenaren aldakuntza, aurreko urteko benetako terminoetan (%)				
		2018 a	2015	2016	2017	2018 a
AT Austria	5.443	0,1	1,8	2,9	2,0	1,7
BE Belgika	10.507	4,2	2,5	2,8	1,0	2,5
BG Bulgaria	238	8,8	14,4	32,8	-2,1	0,4
CZ Txekiar Errepublika	900	14,3	62,5	-38,5	12,5	0,0
DE Alemania	111.150	-4,6	3,8	3,7	1,6	1,1
DK Danimarka	8.215	-2,8	4,6	1,4	15,3	1,9
EE Estonia	NA	-19,2	14,2	41,3	NA	NA
ES Espainia	27.537	7,9	5,2	7,3	6,9	4,7
FI Finlandia	7.630	3,9	5,9	2,5	-1,0	2,0
FR Frantzia	41.772	0,3	1,0	1,5	0,4	0,9
GR Grezia	NA	NA	NA	NA	NA	NA
IE Irlanda	3.078	4,6	5,8	-1,9	3,7	3,2
IT Italia	43.793	0,5	1,0	0,0	0,5	0,7
LT Lituania	165	87,5	-5,2	-20,6	-5,2	NA
LV Letonia	54	6,6	-8,6	-46,6	NA	NA
NL Herbehereak	15.475	10,9	15,0	6,2	3,9	1,5
PL Polonia	3.400	-15,4	-27,3	50,0	-5,6	2,9
PT Portugal	1.285	4,0	9,4	13,8	9,7	4,8
RO Errumania	870	13,0	11,8	-17,8	8,8	9,2
SE Suedia	10.710	9,9	0,1	8,2	1,6	1,5
SI Eslovenia	132	25,2	11,2	0,4	6,0	-0,7
UK Erresuma Batua	34.071	2,6	4,7	8,4	0,6	NA
EU Europar Batasuna	326.426	1,4	3,6	4,9	2,0	1,8
NO Norvegia	5.885	3,6	1,8	2,0	1,8	1,3

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC).

Azkenik, FIECek argitaratutako datuei esker, birgaitze-jarduerak etxebizitzaren inguruko eraikuntza-jarduera osoan (etxebizitza berriak eraikitzekeo jarduerak + birgaitze-jarduerak) izan zuen pisu erlatiboa ondorioztatu dezakegu.

Adierazle horri dagokionez, Espainian, birgaitze-jardueraren pisu erlatiboa (% 38,9) EBko batezbestekoa (% 52,8) baino txikiagoa izan zen. Beraz, datuak agerian jartzen du Espainiako eraikuntza-sektorea etxebizitza berriak eraikitzekeo jardueraren inguruan oinarritzen zela artean ere, EBko gainerako estatuetan baino gehiago.

28. grafikoa. Birgaitze-sektorearen pisu erlatiboaren rankinga (etxebizitzaren eraikuntza-sektorearen jarduera ekonomikoaren gaineko pisua, %-tan)

Iturria: Europako Eraikuntza Industriako Federazioa (FIEC)

Ondorioak

Txosten honek 2019ko eraikuntza-sektorearen irudi xehatua jasotzen du. Analisia egiteko, 2020ko lehen lauhilekoan argitaratutako informazioa erabili da; hots, koronabirusaren mundu-krisi handia euskal ekonomia gogor jotzen ari den une batean.

Beraz, analisia egin eta 2019ko ekitaldia (2014an ekonomian hasitako suspertze-zikloa nolabait moteltzen eta agortzen ari zen) aztertu bitartean, mende batean jarduera ekonomikoak izan duen beherakadarik handiena gertatzen ari zen, itxialdiaren eta jarduera konfinatu eta geldiarazi izanaren ondorioz. Ezin bestela izan, eraikuntza-sektoreari ere eragin dio krisi globalak, eta etxebizitza berriak egiteko zein birgaitzeko jarduerak eten egin dira, 2020ko martxoaren erdialdean alarma-egoera hasi zenetik.

Orain eskura dagoen informazio estatistiko ofiziala ez da oraindik behar bezain zehatza krisiaren inpaktua neurtzeko; datu batzuk baino ez dira argitaratu, eta datu horiek nabarmendu egiten dute azken hamarkadetako krisirik handienez gaudela. Langabezian eta familien eskarian —eta epe ertainean familia horien itxaropenetan— izango duen eraginaren mende egongo da krisiaren iraupena (2021etik aurrera), baita etxebizitza-eskarian izango duen inpaktua er.

Krisiaren eragin zalantzarriaren lehen hurbilketa

2020ko apirilera arte, oso adierazle gutxi argitaratu dira, baina, haien arabera, krisiaren eragina oso negatiboa izango da Euskadiko eta Estatuko ekonomientzat, baita eraikuntza-sektorearentzat ere.

Eustaten datuei erreparatuta ikus daitekeenez, 2020ko lehen hiruhilekoan, Euskadiko jarduera ekonomikoak atzerakada nabarmena izan du sektore guztietan, nahiz eta hiruhileko horretan 2020ko martxoko azken bi asteetan soilik gelditu jarduera.

Euskadiko BPGd-a % 4,5 murriztu da 2020ko lehen hiruhilekoan, aurreko hiruhilekoarekin alderatuta; urtetik urterako tasa, berriz, % 3 murriztu da 2019ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta. Bestalde, enplegua, lanaldi osoko lanpostu baliokide gisa neurtuta, aurreko urteko hiruhilekoko baino % 3,1 txikiagoa izan da.

- Euskadiko BPGd-aren urteko murrizketa-tasa 2020ko martxora arte | **−% 3.**
- Espainiako BPGd-aren murrizketa-tasa 2020ko martxora arte | **−% 4,1.**
- Estatuko eraikuntza-sektorearen BPGd-aren murrizketa-tasa 2020ko martxora arte | **−% 8,6.**
- Estatuko eraikuntza-sektorean afiliatutako langileen hiruhilekoko murrizketa-tasa 2020ko martxotik apirilera bitartean | **−% 12,3.**

Orain arte, ez dago Euskadiko eraikuntza-sektoreko jarduerak lehen hiruhilekoan izan duen bilakaerari buruzko estatistika-informaziorik. Nolanahi ere, Eusko Jaurlaritzak 2020ko apirilaren hasieran urte osorako egindako lehen aurreikuspenen arabera, 2020ko ekitaldian sektorearen balio erantsia % 2,5 txikituko da, eta 2021ean % 1,7ko susperraldi txikia gertatuko da. Litekeena da azken emaitzak nabarmen negatiboagoak izatea; izan ere, aurreikuspen horien oinarri zen hipotesian, alarma-egoeraren luzapenetan gertatzen ari dena baino jarduera-geldialdi txikiagoa hartu zen aintzat.

Bestalde, Espainiako BPGd-a are gehiago jaitsi da; izan ere, 2020ko lehen hiruhilekoan, % 5,2 txikitu da aurreko hiruhilekoarekin alderatuta, eta, urtetik urterako datuei erreparatuz gero, beherakada % 4,1ekoa izan da.

Dena den, Estatuko eraikuntza-sektorea Espainiako ekonomia osoa baino gehiago uzkurto da; hala, 2020ko lehen hiruhilekoan, sektoreko produkzioa % 8,1 txikitu da 2019ko azken hilabetearekin alderatuta, eta, % 8,6 2019ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta. Orobat, etxebizitzaren eraikuntzari lotutako kapital-eraketa gordina are gehiago txikitu da. Hain zuzen, % 11,9 txikitu da, 2019ko lehen hiruhilekoarekin alderatuta.

Bereziki kezkarriak dira Gizarte Segurantzako afiliazioari buruzko datu berriak. Datu horiek adierazten dutenaren arabera, 2020ko martxotik apirilera bitartean, Espainiako eraikuntza-sektorean gertatu da afiliatutako langileen beherakadarik handiena (–% 12,3), 156.989 langilek utzi baitiote afiliatuta egoteari; horrek esan nahi du sektoreko hileko beherakada-tasa Espainiako langile afiliatu guztien % 4,6 baino hiru aldiz handiagoa izan dela.

Beraz, bistakoa dirudenez, Euskadiko ekonomiaren eta eraikuntza-sektorearen suspertze-prozesuaren amaieran gaude. Prozesu horrek lau urte baino ez ditu iraun, 2016tik 2019ra, 2008ko atzeraldi handiaren ondoren. Beraz, **2019ko ekitaldiari buruzko analisia, izan ere, eraikuntza-sektorean amaitzen ari den suspertze-aldi horren balantzea da.**

2019an, **eraikuntza-sektorearen BPGd-a % 3,1 handitu zen Euskadin**, 2017an eta 2018an atzemandako joerari jarraituz. Eraikuntza-sektoreko produkzioaren pisua, berriz, % 6 baino hamarren bat txikiagoa izan zen 2019an; hots, ez zen ia aldatu, 2018ko datuekin alderatuta.

Jarduera moteltzeko prozesu hori, 2019an jada ikusten zena —batez ere urteko azken hiruhilekoetan—, bat dator urte hartan higiezinaren merkatuan atzematen zen hoztearekin. Izan ere, etxebizitzaren salerosketen kopurua % 2 hazi zen 2019an, 2018an baino gutxiago (% 23,7 orduko hartan).

Hortaz, ondoriozta daiteke **2008ko atzeraldiaren osteko suspertze ekonomikoaren prozesua ezin izan dela atzeraldiaren aurreko produkzio-mailetara itzuli; izan ere, 2019an, sektorearen produkzioak Euskadiko ekonomian zuen garrantzi erlatiboa askoz txikiagoa izan zen atzeraldiaren aurrekoa baino: 2019an, Euskadiko BPGd-aren % 6koa izan zen, eta 2007an, berriz, % 10ekoa.**

Edozelan ere, Euskadiko etxebizitzaren prezioak erritmo esanguratsuan hazten jarraitu zuen 2019an (+% 5,2), nahiz eta aurreko urteetan baino motelago, eta, gainera, kontuan hartuta interes-tasak eta inflazioa oso txikiak zirela testuinguru hartan. Ildo horretan, suspertze-aldiaren balantzeak agerian jartzen duenaren arabera, **etxebizitza berrien batez besteko prezioak txikiagoak ziren 2019. urtearen amaieran krisiaren aurretik baino; hain zuzen, EINaren EPIaren arabera, 2008an baino 12 puntu txikiagoak.**

Nahiz eta 2019an establezimenduen kopurua pixka bat handitu (% 0,9), Euskadiko ekonomiaren eta sektorearen suspertze-prozesuak ezin izan du 2008ko atzeraldiaren aurretik zegoen enpresa-ehuna berreskuratu. 2008an, sektorean 34.000 establezimendu baino gehiago zeuden, eta, 2019an, ordea, 20.000 baino ez zeuden; hau da, % 40tik gorako beherakada izan zen. Eraikuntza-sektoreko enpresa-sareak Euskadiko ekonomian zuen pisua txikitu egin zen, 2008an % 17 izatetik 2019an % 12 izatera.

Era berean, suspertze-prozesu horretan sortutako enpleguaren balantzea ez da batere ona. Euskadiko sektorearen susperraldia berandu hasi zen enplegu garbia erritmo adierazgarrian sortzen. 2019an, sektoreko enplegua % 1,6 hazi zen, eta 51.100 pertsona zeuden lanean. Hala ere, 5.000 lanpostu garbi soilik sortu ziren 2013az geroztik.

Alegia, 84.600 langile zituen sektoreak Euskadin 2007an, gaur egun baino 33.000 gehiago. Hala, Euskadiko eraikuntza-sektorea Euskadiko enplegu osoaren % 8,4 zen 2008an, eta % 5,4 zen 2019an.

Gainera, galdutako lanpostu gehienak kualifikatuak ziren. Euskadiko Lan Harremanen Kontseiluak duela gutxi egindako txosten batek 2008ko atzeraldiak Euskadiko enpleguaren kalitatean izandako eragina aztertzen du. Eraikuntza-sektorearen kasuan, egiaztatu da galdutako lanpostu gehienak (hamar lanpostutik bederatzi) lanpostu kualifikatuak zirela (teknikariak eta langileak, erdi-mailako agintariak eta abar); beraz, egiten jakitea eta giza kapitala galdu ziren bereziki enpresetan.

Horrez gain, Lan Merkatuaren Erroldaren informazioak agerian jartzen du atzeraldiak eragin handia izan zuela gazteenen enpleguan; izan ere, enplegua % 60 edo gehiago jaitsi zen 35 urtetik beherakoen artean.

Soldatapekoen kolektiboari soilik erreparatuz gero, ikusten da kontratazio-modalitate guztietan gertatu zela enpleguaren beherakada, hala enplegu mugagabeen nola aldi baterakoan. Soldatapeko enplegu mugagabea % 38 murriztu zen; hau da, 2018ra arte, 17.000 lanpostu baino gehiago galdu ziren. Aldi baterako enplegua, berriz, are gehiago jaitsi zen (% 48), nahiz eta kopuru absolutuetan murrizketa txikiagoa izan (-7.000 lanpostu).

Europar eskura dauden datuen arabera, sektorearen produkzioaren hazkundeak moteltzen ari zen 2018an eta 2019rako aurreikuspenetan. Eraikuntza-sektoreak, oro har, 1.427.000 milioi euroko produkzioa izan zuen 2018an EBan; % 3,5 hazi zen 2018an, 2017ko hazkunde-tasa (% 4,2) baino zazpi hamarren gutxiago. 2019rako, % 2,2ko igoera espero zen; azken urteetako baino askoz tasa txikiagoa zen, baina 2020ko krisiak bat-batean geldiarazi du Europako sektorearen suspertze-prozesu hori.

Euskadin eta Estatuan ikusitakoaren antzera, EBko estatu kideetan oro har, sektoreak ezin izan ditu, susperraldi ekonomikoko prozesuan, 2008ko atzeraldiaren aurretik zeuden enplegu-mailak sortu. Sektoreko 2018ko enpleguaren pisu erlatiboa % 6,4koa zen EBko enpleguan; 2009ko % 8,8tik urrun. Izan ere, estatu gehienek Espainiak baino dinamismo txikiagoa izan dute enplegua sortzeari dagokionez; Espainiako eraikuntza-sektoreko jarduerak izan du hazkunde-tasarik handiena, baita birgaitzearen sektorean ere.